

გაეროს ეროვნული სააგენტოს აჭარის რეგიონალური ოფისის მიერ

დღეს მოსალოდნელია დროგამოშვებით წვიმა ელჭექით, დასავლეთის მიმართულების ქარი - 12-17 მეტრი წაშში, ტემპერატურა სანაპირო რაიონებში - 21-26, მთიან რაიონებში - 15-20 გრადუსი სითბო.

ზღვის წყლის ტემპერატურა 26 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 756 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს ამინდი შენარჩუნდება.

„აჭარი“ – პატარა საქართველო ორდუში

ORDU OLAY

ხატია იაშვილი 555 18 48 88

- მამა, სადაა საქართველო?
- აქაა შვილო, ჩვენს გულში.
ასე პასუხობს ორდუში მცხოვრებლები ჩვენებური მოქალაქე მარტოშვილი (ბობოქია) მცირეწლოვან ვაჟს, როდესაც თავისი ფეხებით ინტერესდება

გაზეთ „აჭარის“ თანამშრომლებს შესაძლებლობა გვქონდა, ბატონ ვოლჟანს პირადად გავცნობოდით და ჩვენს სამშობლოზე ძალიან ბევრი გვესაუბრა. მას თურქეთის რესპუბლიკის ქალაქ ორდუში, მის მიერ ახლად დაარსებულ „აკაკასის“ ქართული კულტურის ასოციაციაში“ ვსტუმრობდით. სამდღიანი პრესტური გაზეთ „აჭარის“ 103 წლის იუბილესთან დაკავშირებით, ჩვენებურმა ოსმან ჩალიშქან მუჟაბაძემ (საქართველოს საერთაშორისო ინვესტორთა ასოციაციის და თურქეთ-საქართველოს სავაჭრო საბჭოს თავმჯდომარე) გვარჩუა, დაგვამა, განხორციელა და დაუფიქსირა დღეები გვისახსოვრა.

ქალაქ ორდუში ჩასვლამდე, საქართველოს გენერალურმა კონსულმა ტრაპიზონში ნიკოლოზ იაშვილმა მივლო. ბევრი ვისაუბრეთ ჩვენთვის საინტერესო თემებზე. დაგვათვალისწინებინა საკონსულოს შენობა, აგვისხნა მათი მუშაობის პრინციპი და გავაცნო სიახლეები. როგორც ბატონმა ნიკოლოზმა პირად

ACARALI GAZETECILERDEN GAZETEMIZE ZIYARET

Ordu 19 Eylül Gazeteciler Cemiyetinin davetlisi olarak Ordu'ya gelen Gürcistan Acara Özerk Cumhuriyeti'nin Acara Gazeteciler Cemiyeti yöneticileri ile üyeleri Ordu Olay gazetesini ziyaret etti. Acaralı gazeteciler Ordu Olay'ın hazırlanışı, çıkışı ve yayını ile ilgili İmtiyaz Sahibi Zeki Mesut Özel'den bilgi aldı. Sıcak ve samimi bir ortamda geçen ziyarette Ordu Olay'ın Türkiye'deki yayın hayatında gösterdiği başarının nasıl ve hangi şartlarda Acara Özerk Cumhuriyeti'ne taşınabileceğini ele aldı. Durdiye Aksu

ხულო-ზარზმის გზის რეკონსტრუქცია აქტიურად გრძელდება

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ინიციატივით, ორი რეგიონის დამაკავშირებელი ხულო-ზარზმის გზის რეკონსტრუქცია აქტიურად გრძელდება. ასფალტ-ბეტონის საფარი უკვე დაგებულია გზის 31 კმ-იან მონაკვეთზე და გოდერძის უღელტეხილიდან ზარზამამდე მისვლა რეაბილიტირებული გზით არის შესაძლებელი.

უწყების ცნობით, რეაბილიტირებულია გზა კურორტ ბეშუმის გადასახვევამდეც და სამუშაოები აქტიურად გრძელდება გზის დარჩენილ მონაკვეთებზე.

„ხულო-ზარზმის გზა შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ბათუმი (ანგისა)-ახალციხის საავტომობილო გზის შემადგენელი მონაკვეთია. რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია უტარდება 47-კილომეტრიან გზას. სარეაბილიტაციო მონაკვეთი დაბა ხულოდან იწყება, გაივლის გოდერძის უღელტეხილს და ადიგენის სოფელ ზარზამამდე მივა.“

პროექტის ფარგლებში ასფალტ-ბეტონის საფარი იგება ორზოლიან გზაზე და ინტენსიური საპრევენციო სამუშაოები მიმდინარეობს რელიეფისა და რთული გეოლოგიური პირობების გამო განვითარებულ მეწყერულ უბნებზე. ხულო-ზარზმის გზა გადის რთულ გეოლოგიურ რელიეფზე და ბეშუმის სამთო-სათხილამურო კურორტს აკავშირებს ბათუმთან და თბილისთან. მისი რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია ხელს შეუწყობს როგორც ზემო აჭარისა და სამცხე-ჯავახეთის მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას, ისე ტურიზმის განვითარებას.

ხულო-ზარზმის საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოებასაც და 1.5 სთ-ით შეამცირებს ბათუმიდან ახალციხემდე მგზავრობის დროს, - აღნიშნულია სამინისტროს ინფორმაციაში.

ISSN 2720-8702

9 772720 870003

გამოინერეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სადისტრიბუციო ორგანიზაციის «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დანებარებით

თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს.
გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან!» ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი! წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

ბათუმი – კულტურათა გაცვლის ადგილი

ლავა ხომეიკი 593 50 82 69

იაპონური კულტურის ფესტივალი, რომელიც წელს მესამედ ჩატარდა ბათუმში, იმდენად წარმატებულად და მიზანმიმართულად წარმოებდა, რომ იაპონიის ელჩმა ბათუმში კულტურათა გაცვლის და ორი ქვეყნის დამაკავშირებელ ადგილად აღიარა. კიდევ ერთხელ ნათლად გამოიკვეთა, რომ კულტურული დიპლომატია ქვეყნებს შორის ურთიერთობის მთავარი ინსტრუმენტია. ის ქმნის ახალ მნიშვნელოვან შესაძლებლობებს მოქალაქეებისათვის

რა სარგებელს მოუტანს კულტურული დიპლომატია ჩვენს კუთხეს და რა პოტენციალი განხორციელდება, ამის შესახებ აქარის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის მრჩეველი დიპლომატიურ საკითხებში, ახალგაზრდა ბიზნესმენთა ასოციაციის თავმჯდომარე, ბსუ-ის დოქტორანტი **ლავა ბოლქვაძე** გვესაუბრება, რომელიც ამავე უნივერსიტეტში იაპონური ენის ლექტორადაა მიწვეული.

- ცნობილია, რომ კულტურული დიპლომატია ერთ-ერთი უმთავრესი მიმართულებაა სახელმწიფოებისთვის. ამასთან დაკავშირებით როგორია თქვენი მოსაზრება და რამდენად პრიორიტეტული და განვითარებულია ასეთი ურთიერთობები საქართველოში?

- დიპლომატიური ურთიერთობების ადრე არსებული მეთოდები, რომლებიც, უმეტეს შემთხვევაში, პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სფეროებს მოიცავდა, არ აღმოჩნდა საკმარისი დასახული დიპლომატიური მიზნების მისაღწევად. ამიტომ წინა პლანზე წამოიწია კულტურის სფეროს ჩართულობის აუცილებლობა. კულტურა შეიცავს მრავალსაუკუნოვანი ისტორიისა და ცივილიზაციის შედეგად დაგროვილ ცოდნასა და გამოცდილებას, რომლის გაცნობიერება და განვითარება უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია. საქართველო ამ მხრივ წარმატებულად დგამს ნაბიჯებს.

- ქვეყნის და, მათ შორის, ჩვენი რეგიონის საგანმანათლებლო პოლიტიკაზე მინდა გკითხოთ - რა პრიორიტეტები და ღონისძიებები განხორციელდა თქვენს თანხმობით?

- ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია განათლების სფერო, ვინაიდან იგი ნებისმიერი დარგის განვითარების საწინდარია, ამიტომ ვცდილობთ, სხვადასხვა ღონისძიება განვახორციელოთ საგანმანათლებლო სფეროში. ვატარებთ კულტურული დიპლომატიის ღონისძიებებს - იაპონური კულტურის ფესტივალს, რომელიც მესამედ გაიმართა წელს და უკვე ტრადიციული სახე მიიღო, ასევე - ღია ლექციებს (ენა, კულტურა, ისტორია), სემინარებს და სხვა. ეს ყველაფერი იმდენად

წარმატებული გამოდგა, რომ იაპონიის ელჩმა ბათუმში კულტურათა გაცვლის ადგილად და ორი ქვეყნის დამაკავშირებელ გულად აღიარა. იაპონიასთან მრავალწლიანი ურთიერთობების განმავლობაში, ჩვენი კუთხე, კულტურული დიპლომატიის თვალსაზრისით, პირველად მოიხსენიეს ასეთ მნიშვნელოვან ამბულაში. ეს ძალიან დასაფასებელი და საამაყო ჩვენი რეგიონისთვის და უდიდესი წარმატებაა.

კულტურული დიპლომატია ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია, რომლის საშუალებითაც ქვეყანას შეუძლია მსოფლიოს წარუდგინოს საკუთარი ინტერესები და პოზიცია. დღევანდელ ევროპაში ჩამოყალიბებული ვითარება კიდევ ერთხელ მიუთითებს იმაზე, რომ კულტურული დიპლომატია საგარეო პოლიტიკის ამოცანების ჩამონათვალში ნომერ პირველ საკითხად უნდა იქცეს

- კულტურული დიპლომატიის კონცეფცია, მისი მნიშვნელობა და მთავარი კომპონენტები, თქვენთვის შეხედულება და დასასაბუთებელი როგორია, როგორი უნდა იყოს კულტურული დიპლომატია?

- კულტურული დიპლომატია ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია, რომლის საშუალებითაც ქვეყანას შეუძლია მსოფლიოს წარუდგინოს საკუთარი ინტერესები და პოზიცია. დღევანდელ ევროპაში ჩამოყალიბებული ვითარება კიდევ ერთხელ მიუთითებს იმაზე, რომ კულტურული დიპლომატია საგარეო პოლიტიკის ამოცანების ჩამონათვალში ნომერ პირველ საკითხად უნდა იქცეს. ნებისმიერი სახელმწიფო ცდილობს თავისი კულტურის პოპულარიზაციას, უცხო ენის შესწავლას, ქვეყნის მიღწევების გავრცელებას. კულტურული დიპლომატიის განმტკიცება, ასევე, ქვეყნის სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკასა და ეკონომიკასთან დაკავშირებული პრობლემების მოგვარება, წარსული, აწმყო და მომავალი სწორედ ამ ხილზე გადის. ამიტომ, ნებისმიერ შემთხვევაში, კულტურულმა დიპლომატიამ სწორი სტრატეგიებით უდი-

ბასაც ენიჭება. ნებისმიერი ადამიანი, რომელიც ურთიერთქმედებს სხვადასხვა კულტურასთან, ხელს უწყობს კულტურათა გაცვლას ისეთ მიმართულებებში, როგორებიცაა: ხელოვნება, სპორტი, მუსიკა, მეცნიერება, ბიზნესი და სხვა. აქედან გამომდინარე, ყველა ჩვენგანი უნდა შევეცადოთ, შევტანოთ ჩვენი წვლილი სხვა ქვეყნებსა და საქართველოს შორის ურთიერთობებში, კიდევ უფრო გავაღრმავოთ ეს ურთიერთობები, რაც ეფუძნება ურთიერთპატივისცემასა და მეგობრობას. ამას უდიდესი საერთაშორისო მნიშვნელობა აქვს ჩვენი რეგიონის და ქვეყნის კულტურული ცხოვრების განვითარებისთვის.

- როგორც ცნობილია, საქართველოსთვის მნიშვნელოვანია ევროინტეგრაცია, თუმცა არ უნდა დაგვავიწყდეს აზიასთან ურთიერთობაც...

- მეოცე საუკუნის დასასრულს, როდესაც საქართველომ მოიპოვა ნანატრი თავისუფლება, პირველ რიგში, შეიცვალა საგარეო პოლიტიკა და გაიზარდა საქართველოს უშუალო კონტაქტები არა მარტო ევროპის, არამედ აზიის ქვეყნებთან. საერთაშორისო გლობალიზაციის პირობებში ძალიან მწვავედ დადგა საკითხი, რომ საერთაშორისო ასპარეზზე წარმატებული საქმიანობისთვის საქართველოს ესაჭიროება კონკურენტუნარიანი, მაღალპროფესიული, პოლილინგვალური თაობის გაზრდა. ნებისმიერი საქმიანი ურთიერთობა იწყება ენისა და კულტურის ათვისებით. საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა სიტუაციამ ენობრივი სიტუაციის შეცვლა გამოიწვია. საქართველოს ევროპულ სივრცეში მისწრაფებამ განაპირობა ინგლისური ენის გაბატონება, მაგრამ აღმოსავლეთის ქვეყნებთან საქმიანი კავშირების დამყარება მოითხოვს აღმოსავლეთის ენებისა და კულტურების შესწავლას (იაპონურის, ჩინურის, კორეულს და სხვა). საქართველოს განვითარების პერსპექტივა არა მხოლოდ ევროპასთან, არამედ აღმოსავლეთის ქვეყნებთანაცაა დაკავშირებული. გარკვეულწილად, ეს განპირობებულია საქართველოს უნიკალური გეოპოლიტიკური მდებარეობით - ჩვენი ქვეყანა განლაგებულია ამ ორი სამყაროს გზაგასაყარზე. რამდენიმე საუკუნის განმავლობაში საქართველოს ტერიტორიაზე გადიოდა ევროე წოდებული „აბრეშუმის დიდი გზა“, რომელიც ევროპასა და აღმოსავლეთს აერთიანებდა და ხელი შეუწყო ეკონომიკური და კულტურული ურთიერთობის განვითარებას აღმოსავლეთის ქვეყნებს შორის. გასაკვირი არ არის, რომ ლოგისტიკა 21-ე საუკუნეში ცდილობს, ხელახლა შექმნას ასეთი წარმატებული ალიანსი ახლო და შორეული აღმოსავლეთის ქვეყნებთან. თანამშრომლობა და დიპლომატიური ურთიერთობები მოითხოვს ენებისა და კულტურების შესწავლას. ამ საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების ზრდაშიც ჩანს.

ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტში იაპონურ ენას ასწავლით და, ცხადია, საგულისხმო დაკვირვებები გექნებათ იაპონური ცხოვრების წესზე, კულტურასა და განათლებაზე. რა არის მათი წარმატების საიდუმლო?

- იაპონიის მთავრობამ მოახერხა საკუთარი ქვეყნის ტრადიციების გააქტიურება, რამაც ხელი შეუწყო ახალი დიპლომატიური ურთიერთობების ჩამოყალიბებას. ამ სტრატეგიამ გაამართლა და 21-ე საუკუნეში იაპონიამ მძლავრი ტექნოლოგიებითა და ორიგინალური ეროვნული კულტურით მსოფლიო საზოგადოებაში მაღალგანვითარებული ქვეყნის იმიჯი შეიძინა.

- რა შეიძლება გაიზარდოს საქართველომ იაპონიისგან თუნდაც განათლების კუთხით?

- ნებისმიერს, ვინც მოწოდებულია სწავლისკენ, მისცეს შესაძლებლობა, მოტივაცია, თუნდაც მატერიალური კუთხით, რომ არ დაბრკოლდეს. ამას გარდა, გაუხსნას კარი და უფლებული პროფესიის გამოსაყენებლად, რაც შეაძლებინებს საკუთარი თავის განვითარებას, გაუჩინოს შემოსავლის წყაროს და გაიზარდოს კარიერულად.

- დაბოლოს, რომელი ცხოვრებისეული პრობლემების გადაწყვეტა მიგაჩნიათ თანამედროვე პირობებში ყველაზე საშუალო?

- ყოველი პრობლემა იწყება არასაკმარისი განათლებით ან კიდევ, გრძელვადიან პერსპექტივაში, უნდობლობის განცდით. ამაზე უნდა ვიმუშაოთ. მრავალი შესაძლებლობა და ალტერნატივა უნდა შევთავაზოთ ახალ თაობას, რომ მან ირწმუნოს საკუთარი თავის, გამოავლინოს გამბედაობა, სწავლის ინტერესი, მეტი კულტურული და საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობა აიღოს საკუთარ თავზე და გახდეს საზოგადოების ღირსეული წევრი.

აჭარის ტურისტულ პოტენსიალს პარიზის გამოფენაზე ეხსოვიან

საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია საფრანგეთში, პარიზში, მსოფლიოში ერთ-ერთ ყველაზე გავლენიან ტურისტულ გამოფენა IFTM Top Resa 2024-ზეა წარდგენილი

მასში ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციასთან ერთად, 10 კერძო კომპანია, აჭარის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი და იმერეთის დანიშნულების ადგილის მართვის ორგანიზაცია მონაწილეობს. ინფორმაციას საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია ავრცელებს.

„ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია მრავალი წელია მონაწილეობს პარიზში, საერთაშორისო გამოფენა ტოპრეზაზე. წარმოდგენილები ვართ კერძო სექტორთან ერთად. ვფიქრობ, რომ ძალიან მნიშვნელოვანია ადმინისტრაციისა და კერძო სექტორის ჩართულობა, რადგან ეს პლატფორმა ხელს უწყობს უფრო მეტი ტურისტის მოზიდვას ევროპიდან, მათ შორის, საფრანგეთიდან საქართველოში“, - განაცხადა ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის ბრენდის განვითარების სამმართველოს უფროსმა ანა კეკელიძემ.

საფრანგეთიდან საქართველოში ტურისტული ნაკადების მოზიდვად გამოფენაში საქართველოს მონაწილეობის მნიშვნელობაზე საუბრობს ტურისტული კომპანია „თრეველმოვის“ წარმომადგენელი მკო ლეკიშვილი.

„გამოფენა საკმაოდ მნიშვნელოვანია ჩვენი კომპანიისთვის, რადგან ყოველწლიურად ფრანგი ტურისტების რაოდენობა იზრდება. ამას განაპირობებს ის, რომ საქართველოში

საფრანგეთიდან პირდაპირი ფრენებია როგორც თბილისის, ასევე, ქუთაისის აეროპორტებში. მათ ვთავაზობთ კულტურულ, სათავგადასავლო, ღვინისა და გასტრონომიულ ტურებს. იმედს გვაქვს, რომ გაისა და უფრო მეტი ფრანგი ტურისტი ეწვევა საქართველოს და არა მარტო ფრანგი, რადგან დასავლეთ ევროპიდან, ევროპის სხვა ქვეყნებიდან საკმაოდ ბევ-

რი წარმომადგენელია გამოფენაზე“, - აცხადებს მკო ლეკიშვილი.

საფრანგეთის საერთაშორისო ტურისტულ გამოფენაზე ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია საფრანგეთში საქართველოს საელჩოსთან ერთად, IFTM Top Resa-ს სტუმრებისთვის ქართული ღვინის დეგუსტაციას მართავს. გამოფენის სტუმრები ეცნობიან საქართველოს ტურისტულ პროდუქტებსა და სხვადასხვა მიმართულებას.

„ვიცი, რომ საქართველო საუკეთესო ღვინის ქვეყანაა და ქართული ღვინო გემრიელია. საქართველო ღვინის სამშობლოა, სადაც ათასობით წლის წინ პირველად მოამზადეს ღვინო. სამწუხაროდ, ჯერ საქართველოში არ გყოფილავარ, მაგრამ ვაპირებ ვიმოგზაურო, აღმოვაჩინო ეს ლამაზი ქვეყანა და დავაგემოვნო ქართული კერძები“, - ამბობს გამოფენის ვიზიტიორი ნიკოლა ფილოე.

გამოფენის ფარგლებში ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია, თანამშრომლობის მიზნით, შეხვედრებს მართავს საერთაშორისო ტურისტულ კომპანიებთან და მედიკორგანიზაციებთან. ქართული კერძო სექტორის წარმომადგენლები B2B შეხვედრებს მართავენ მომავალ პარტნიორებთან ტურისტული პაკეტების შექმნის მიზნით.

IFTM Top Resa-ს ტურისტულ გამოფენაზე მსოფლიოს 170 ქვეყანა წარმოდგენილი 1400 კომპანიით. პარიზის გამოფენას ტურიზმის სფეროს 30 ათასზე მეტი პროფესიონალი სტუმრობს.

რა უნდა ვიცოდეთ, სოკოს მოკრეფას და მომზადებას თუ გადავწყვიტოთ?

თამარ ლამაზაძე 595 85 80 06

შემოდგომა სოკოს კრეფის მოყვარულეებისთვის ნაყოფიერი პერიოდია, თუმცა მარტო სიყვარული საკმარისი არ არის, მისი ცნობაც უნდა შეგვეცოდინოს. ჩვენი დღევანდელი რესპონდენტი **Georgian Mushroom Company-ს** დამფუძნებელი **მინიშვილ სამხარაძე**, რომელიც სოკოების სამყაროში გვაშუქავს, რეგულარულად გვსაუბრობს:

- ძალიან ბევრს ჰგონია, რომ სოკო მცენარეთა სამეფოს მიეკუთვნება, თუმცა ეს მცდარი აზრია. სოკო მრავლდება სპორებით, რომლებიც მწიფდება სოკოზე და შემდეგ ვრცელდება ბუნებაში. სპორა ლვივდება და ავითარებს ჰიფებს, რომლებიც ქმნიან მიცელიუმის ქსელს მიწის ქვეშ. მიწის ზემოთ ვხვდებით სოკოს ნაყოფს, რომელსაც ვაგროვებთ და მივირთმევთ. ყველა სოკოს განვითარებასა და ზრდას თავისებური შესაბამისი პირობები სჭირდება: ტემპერატურა, ტენიანობა, ნიადაგის შემადგენლობა, პარტნიორი მცენარეები და სხვა.

- როდის დაინტერესდით სოკოების სამყაროში?

- სოკოებით მთელი ბავშვობა ვიყავი დაინტერესებული. სკოლის არდადეგებზე ხშირად დავდიოდი ტყეში ჭიათურის სოფელ უსახელოში. ბებია ცნობდა სოკოებს და მასწავლიდა. მოგვიანებით, 2019 წელს, ერთმა კონკრეტულმა სახეობამ დამაინტერესა და გავწვევრიანი და „საქართველოს სოკოების“ ფეისბუქ გვერდში, ბევრი ახალი და საინტერესო ფაქტი გავიგე. აქედან დაიწყო სოკოების უფრო საფუძვლიანად შესწავლის ეტაპი, რაც ახლაც გრძელდება.

- თუ არის სოკოს ისეთი სახეობა, რომელიც მხოლოდ საქართველოში გვხვდება?

- არის სოკო, რომელიც თავდაპირველად აღწერეს საქართველოში, ანუ აქ აღმოაჩინეს. მას მიენიჭა სამეცნიერო აკადემიური სახელწოდება, თუმცა ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ეს სოკო მხოლოდ საქართველოში შეიძლება ვხვდეთ. როგორც აღვნიშნეთ, სოკო ვრცელდება სპორით, რომელიც ქარს მთელს მსოფლიოში გადააქვს და ხელსაყრელი პირობების პოვნისას, თუ შესაბამისი ბუნებრივი პირობები ექნება, იქაც გაიზარდება.

- საკვების გარდა, რა დანიშნულება აქვს სოკოს?

- უპირველესია მისი სამედიცინო დანიშნულება. პენიცილინი, სხვა ბევრი ანტიბიოტიკი ან სამკურნალო საშუალება შექმნილია სოკოსგან. საფუარი, რომელსაც დღეის, ლუფისა და პურის წარმოებაში ვიყენებთ, ასევე არის სოკო. სოკოს მიცელიუმისგან წარმოებული ტყავი გამოიყენება მოდის ინდუსტრიაში. ჩვენთვის უფრო ადამიანური სოკოს რამდენიმე სახეობა „ჭამა“ რადიაციას, ნასა კი იყენებენ ამ სოკოებს სხვადასხვა ექსპერიმენტში. ცდილობენ შექმნან ისეთი სკავანდრი, რომელიც ამ სოკოების დახმარებით ასტრონავტებს უკეთ დაიცავს კოსმოსური რადიაციისგან და სხვა.

- სოკოებით დაინტერესება ბიზნესადაც აქვთ. ამაზე გვიამბო...

- მე და ჩემს მეგობარ ნიკა ჩაჩხაიანს სოკოებისადმი ერთნაირი ინტერესი აღმოგვჩინდა, რაც დროთა განმავლობაში, ჰობიდან საქმეში გადაიზარდა. ამჟამად ვთანამშრომლობთ რამდენიმე ტოპ რესტორანსა და შეფუთვითა და გაფორმებით მათ ტყის ახალდაკრეფილი სოკოებით ზაფხულში და ზამთარში - ზამთარში, როცა სოკოს სეზონი არაა. ეს მხოლოდ დასაწყისია. წინ კიდევ ბევრი საინტერესო იდეა გვაქვს ბიზნესის კუთხით.

- რომლებია ყველაზე უსაშიშრო და მომწიფებელი სოკოები და არსებობს თუ არა საქართველოში მომწიფებელი სოკო?

- ცხადია, საქართველოში ბევრი სასიკვდილოდ უსაშიშრო სოკო არსებობს და მცდარი წარმოდგენა, თითქოს ჩვენს რომელიმე რეგიონში უსაშიშრო სოკო არ იზრდება. იგი იზრდება მინდორშიც, ხეებზეც, ტყეშიც. მსოფლიოში ყველაზე მომწიფებელი უსაშიშრო სოკო გვხვდება საქართველოს თითქმის ყველა ფოთლოვან ტყეში. ყველაზე უსაშიშრო სოკოებია: შხამა სოკო, ვალერინა, აბლაბუდანი სოკოს სახეობები, ლეპიოტები...

- დაახლოებით რამდენი სახეობის სოკო გვხვდება საქართველოში?

- საქართველოში აღწერილია სოკოების 6000-ზე მეტი სახეობა, რაც ნიშნავს, რომ ეს

სოკოები სხვადასხვა მეცნიერმა საქართველოს ტერიტორიაზე დააფიქსირა და ოფიციალურად დადასტურებულად აღწერა. ამას გარდა, კიდევ არსებობს უამრავი სახეობის სოკო, რომელიც მსოფლიოს სხვა ქვეყნების მგავსად, აქაც გვხვდება, თუმცა ჩერ არავის გაუკეთებია აღწერა. სამწუხაროდ, ეს პროცესი წლებია, გაჩერებულია ქვეყანაში და ვიმედოვნებ, რომ მცირე ნაბიჯებით, მაგრამ ნელ-ნელა მაინც წინ წავალთ.

- საქართველოში ყველაზე იშვიათი და ძვირად ღირებული სოკო რომელია და სად შეგვიძლია მისი პოვნა?

|| ტყუილია, რომ ვერცხლის კოვზი დაგვეხმარება უსაშიშრო და საჭმელად ვარჯისი სოკოების გარჩევაში. ნივრისა და ხახვის ამბავიც აბსოლუტური ტყუილია. სამწუხაროდ, არ არსებობს არცერთი უნივერსალური მეთოდი, რომელიც დაგვეხმარება უსაშიშრო სოკოების არაუსაშიშრო სოკოებისგან გარჩევაში. ერთადერთი სწორი მიდგომაა, რომ უნდა ვიწავლოთ სოკოები სახეობების მიხედვით და მხოლოდ ის სოკოები შევაგროვოთ და წავიდეთ სახლში, რომლის ვარჯისიანობაშიც 100 პროცენტით ვართ დარწმუნებული

- ეს არის ზაფხულის შავი ტრიუფელი. მცდარია მოსაზრება, რომ ის იშვიათია, საკმაოდ გავრცელებულია საქართველოს ბევრ რეგიონში - კახეთში, იმერეთში, რაჭაში, მცხეთა-მთიანეთში, თბილისის შემოგარენსა და სხვა ადგილებში. ტრიუფელის სხვა სახეობები აღწერილია ჯავახეთში. ძვირად ღირებული სოკოა, მაგრამ არა იმდენად, როგორც ბევრს ჰგონია ან როგორც ინფორმაცია ვრცელდება. წლებია, ამ და სხვა სოკოებზე ვმუშაობთ და რეალური ფასები გაცილებით ნაკლებია, ვიდრე ხალხს წარმოუდგენია. ასევე ძვირად ღირებული და ძვირფასი სოკოა ხარისფაშვა, დათვის სოკო, ძაბრა სოკო, ნიყვი...

- სოკოსთან დაკავშირებით ბევრი მითი არსებობს. რას ეტყვევებთ ამის თაობაზე მოსახლეობას?

- სამწუხაროდ, სოკოებთან დაკავშირებით ნამდვილად ბევრი მითია გავრცელებული. ვცდილობთ, სოკოს მოყვარულებში მეტოდურად გავავრცელოთ სწორი ცოდნა და ეს მითები ნელ-ნელა ამოვადოთ ცნობიერებიდან. მაგალითად: ტყუილია, რომ უსაშიშრო სოკოებს არ ჰამენ მწერები და ლოქორები. ტყუილია, რომ ვერცხლის კოვზი დაგვეხმარება უსაშიშრო და საჭმელად ვარჯისი სოკოების გარჩევაში. ნივრისა და ხახვის ამბავიც აბსოლუტური ტყუილია. სამწუხაროდ, არ არსებობს არცერთი უნივერსალური მეთოდი, რომელიც დაგვეხმარება უსაშიშრო სოკოების არაუსაშიშრო სოკოებისგან გარჩევაში. ერთადერთი სწორი მიდგომაა, რომ უნდა ვიწავლოთ სოკოები სახეობების მიხედვით და მხოლოდ ის სოკოები შევაგროვოთ და წავიდეთ სახლში, რომლის ვარჯისიანობაშიც 100 პროცენტით ვართ დარწმუნებული.

- რა სასარგებლო ნივთიერებებს შეიცავს საკვებად ვარჯისი სოკოები?

- სოკო საკვები ღირებულებებითაც საყურადღებო პროდუქტია. ის შეიცავს C, B1, B2, ვიტამინებს. ფოსფორუმცველობით და მხოლოდ ის სოკოები შევაგროვოთ და წავიდეთ სახლში, რომლის ვარჯისიანობაშიც 100 პროცენტით ვართ დარწმუნებული.

დენივია, რამდენიც კარაქში. სოკოების ქიმიური შემადგენლობა აჩვენებს, რომ იგი შეიცავს ადამიანის ორგანიზმისთვის საჭირო ყველა აუცილებელ ნივთიერებას (ცილები, ცხიმები, ნახშირწყლები, მინერალური მარაგები, ვიტამინები, ამინომჟავები და სხვ.). ნელ სოკოში ცილების შემცველობა 2-5%-ს აღწევს, ხმელ სოკოებში კი 16-25%-ია. სოკოების რბილობაში აღმოჩენილია 18 სახის ამინომჟავა, აქედან 8 შეუცვლელია, რადგან ადამიანის ორგანიზმში ვერ წარმოიქმნება და მასში მხოლოდ მიღებული საკვებიდან შეიძლება მოხდეს. ცხიმების (ლიპიდების) შემ-

დავხედოთ, ვნახავთ, რომ სოკოების გამოყენებით შექმნილი ათეულობით და ასეულობით კერძი აქვთ. უამრავი სახეობის სოკოს იყენებენ კულინარიაში. ჩვენთან ეს პროცესი მხოლოდ ახლა იწყება. მისი სწორად განვითარებისთვის აუცილებელი პირობაა, რომ ხალხმა მასობრივად ისწავლოს სოკოს ძირითადი სახეობები. ჩერ ჩვენს სახლში უნდა დავიწყოთ ამ პროდუქტის საკვებად გამოყენება, შემდგომში კი, როცა ამ სოკოების მოხმარების კულტურა ჩამოყალიბდება, გაჩნდება მოთხოვნა, სოკო რესტორნებში მივირთვაოთ. ამის ნათელი მაგალითი არის ნიყვი, რომელსაც უმეტესად, დასავლეთ საქართველოში მოვიხმარებთ წლების განმავლობაში და ბოლო წლებში უკვე თბილისსა და სხვა დიდ ქალაქებში რესტორნების მენიუშიც აქტიურად გვხვდება. იმედია, უახლოეს წლებში დათვის სოკო, მიქლიოს და ძაბრა სოკოსაც ასევე აქტიურად ვიხილავთ სარესტორნო მენიუებში.

- თქვენმა კომპანიამ შექმნა ტრიუფელის საფუძვლელ ალკოჰოლური სასმელი. როდის აპირებთ მის რეალიზაციას?

- ხანგრძლივი ექსპერიმენტების შედეგად, შეგქმენით ტრიუფელის ბრენდი ჩვენი უნიკალური რეცეპტით. სასმელის წარმოებაში გამოყენებულია კახეთსა და იმერეთში მოპოვებული ზაფხულის შავი ტრიუფელი. ვიმედოვნებთ, რომ უახლოეს პერიოდში უკვე აქტიურად გამოჩნდება რამდენიმე ადგილზე.

- რა შეცვალა თქვენში სოკოებით დაინტერესებამ?

- პირველ რიგში, ბუნებისადმი დამოკიდებულება. ტყე და ტყეში სიარული ისედაც ყოველთვის მიყვარდა. ვფიქრობ, საუკეთესო საშუალებაა განსატვირთად და ჯანმრთელობისთვისაც. ამ ჰობის დამსახურებით ვაგვი, რამდენად დაკავშირებულია ტყეში ყველა-

ცველობის მხრივ, სოკო ყველა ბოსტნეულს აღემატება. ბუნებრივი ცხიმების შემცველობა სოკოებში საშუალოდ 1,3-2,7%-ს აღწევს, მათ შორის არის სტერინები, ფოსფატიდები, ეთერზეთები და ცხიმოვანი მჟავები. აღნიშნული ცხიმოვანი მჟავების ნაწილის სინთეზი ადამიანის ორგანიზმში ვერ ხდება და, შესაბამისად, შეუცვლელი პროდუქტია, რომელსაც მხოლოდ საკვებიდან ვიღებთ. ეს მჟავები ხელს უწყობს კანის ზრდასა და ნივთიერებათა ცვლას, ხელს უშლის ქოლესტერინის დაგროვებას. ასევე მნიშვნელოვანია სოკოს შემადგენლობაში არსებული ნახშირწყლები. მათი ძირითადი ნაწილი, რომელიც უჭრედის ფრაქციაში შედის, აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მიკროფლორას, ხელს უწყობს ორგანიზმიდან ქოლესტერინისა და ტოქსიკური ნივთიერების გამოდევნას.

- როგორც ვიცით, აპირებთ სოკოზე შემეცნებითი ლიტერატურის შექმნას. რა ეტაპზე ხართ?

- დაახ, ვმუშაობთ სოკოების იდენტიფიცირების წიგნზე, სადაც მკითხველი მიიღებს ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ რა არის, ზოგადად, სოკო, რა კვებითი ღირებულება გააჩნია, კულინარიულ რეცეპტებს და 300-400 სოკოს დეტალურ აღწერილობას დასურათებით. წიგნის ნაწილი დაწერილია. ამჟამად ვმუშაობთ სამეცნიერო ტერმინოლოგიის გაქართულებაზე, რომელიც გვჭირდება სოკოების აღწერისას.

- საქართველოში არ გვაქვს სოკოს კერძების მრავალფეროვანი მენიუ. რა არის საჭირო იმისთვის, რომ ეს სფერო განვითარდეს?

- სამწუხაროდ, ჩვენი სამზარეულო საკმაოდ მწირია სოკოების კუთხით. ვწავთ ნიყვასა და ქამას. ვიყენებთ საბურთაში მოყვანილ სოკოებს კეცზე შესწავლად, ხინკალსა და ჩაქაფულში, მეტი არაფერი, თუმცა აქედან არცერთი არაა „კერძი“. იგი შეიქმნა მხოლოდ იმისთვის, რომ მარჯვის პერიოდში ხინკალი და ჩაქაფული ისევ ხელმისაწვდომი ყოფილიყო. ფრანგულ სამზარეულოს რომ გა-

ფერი ერთმანეთთან და რამდენად მნიშვნელოვანია, რომ ტყის საფარი არ დავაზიანოთ, არ დავაზიანოთ, გაუდაზნოებას არ შევუწყობთ ხელი. ასევე, აღმოვაჩინე, რომ ჩვენი ტყეები საგნა უამრავი საკვებად ვარჯისი და გემრიელი დელიკატესი სოკოებით, რომლებითაც შეგვიძლია ჩვენი სამზარეულოს გამოვიღებოთ. ამისთვის მხოლოდ ერთი რამაა საჭირო, არ დაგვეზაროს ტყეში წასვლა, ხეტილი და ვისწავლოთ სოკოების იდენტიფიცირება.

- პირადად თქვენ თუ აღმოგიჩენიათ ახალი სახეობა, რაც საქართველოში არავინ იცნობდა?

- მე და ნიკა ჩაჩხაიანი ძალიან ხშირად დავდივართ სხვადასხვა რეგიონის ტყეებში. გვიხატავს რამდენიმე სახეობის ისეთი სოკო, რომელიც საქართველოში ოფიციალურად არავის აღწერია აკადემიური მეთოდით. შესაბამისად, არცერთ სამეცნიერო წყაროში არ ფიქსირდება, რომ ეს სოკოები ჩვენს ტყეებშიც არის გავრცელებული. მომავალში ვაპირებთ, რომ ამ პროცესში აქტიურად ჩავერთოთ, ჩვენ აღვწეროთ ეს სოკოები და ამის შესახებ სამეცნიერო სტატიები გამოვაქვეყნოთ. ჩვენს მიერ ნაპოვნი ბევრი სოკო ევროპის მასშტაბით წითელ წიგნშია შეტანილი და იშვიათ სახეობად ითვლება. მსგავსი სამეცნიერო სტატიების გამოქვეყნება მიკოლოგიით დაინტერესებულ ბევრ უცხოელ პროფესიონალს მოიზიდავს ჩვენს ტყეებში.

- დაბოლოს, ტომ 5 სოკო, რომელიც უნდა გასინჯოს ადამიანმა...

- ცხადია, გემოვნება ძალიან სუბიექტური რამეა. გამოსინჯავს 40-ზე მეტი სახეობის სოკო და ამაზე დაყრდნობით შემიძლია ვთქვა, რომ საუკეთესო გემოვნური თვისებების მქონე სოკოებში აუცილებლად შევიყვანდი ძაბრა სოკოს, დათვის სოკოს, ხარისფაშვას, ნიყვს, ხახვილოს, მარწყვიოს, ჯიმლას, მინდვრის ქამას, ყვითელ აბელას. ძალიან რთულია ტომ ხუთეულში ჩავატოო საყვარელი სოკოები.

როგორ მოვიქცეთ, ქალბატონებს და ბატონებს, სარკეში ჩახედვა რომ გვინახროდეს?

მანანა ტაპიძე 577 10 15 17

დრომ მოიტანა და, ადრინდელთან შედარებით, უფრო მეტად ვზრუნავთ საკუთარ გარეგნობაზე, ვცდილობთ, უფრო ესთეტიკურად გამოვიყურებოდეთ. წლებთან ერთად ამდღა ცნობიერება, ვიცით, რა არის უფრო უსაფრთხო ჩვენთვის. ამასთან, დაიხვეწა ტექნოლოგიები და ექიმი ესთეტიკოსები გაცილებით ხარისხიან მომსახურებასაც გვათავაზობენ

როდისაა სასურველი სპეციალისტების დახმარება? ვის ვანდობთ ჩვენს გარეგნობაზე ზრუნვა? სად არის ზღვარი ბუნებრიობასა და რადიკალურ ცვლილებას შორის და რა უნდა გავაკეთოთ ამისთვის? - ამ და მკითხველისთვის საინტერესო სხვა თემებზე ესთეტიკური კლინიკა „ნეო-ნეოს“ ექიმი ესთეტიკოსი **ლექსა მუხარბიშვილი** გვსაუბრება.

- ქალბატონები დღეს უფრო მეტ ყურადღებას უთმობენ გარეგნობას, ცდილობენ, დრო შეაჩერონ და კარგად გამოიყურებოდნენ...

- ეს, უპირველეს ყოვლისა, ცოდნის ამდღა მდგომარეობაა, უფრო მეტს კითხულობენ. ადრე არ იცოდნენ, რა „ხილი“ იყო ესთეტიკა, ფიქრობდნენ, ბოტოქსითა და ფილერებით ორგანიზმზე ხდებოდა უხეში ზემოქმედება, რაც სახიფათო იყო ჯანმრთელობისთვის. ესთეტიკურ გარეგნობაზე დღეს გაცილებით მეტი ქალბატონი ზრუნავს, ვიდრე ადრე. ერთს ვიტყვი: ეს არის ჩვეულებრივი სახის მოვლის თერაპიული პროცედურები, ისეთივე, როგორც სტომატოლოგთან, კოსმეტოლოგთან, დერმატოლოგსა თუ გინეკოლოგთან ვიზიტი. ზუსტად ასეთი მომართვიანობაა ჩვენს ცენტრებში.

- რა მომსახურებას სთავაზობთ მსურველებს ესთეტიკურ ცენტრში?

- ჩვენი ორგანიზმი დიდი რაოდენობით შეიცავს ჰიალურონს, კოლაგენს, ელასტინს, რომელიც ახალგაზრდობის ასაკში ჭარბად გვაქვს. 25 წლის შემდეგ ის მცირდება და კანის ცვლილებებს იწვევს. მოდით, ამას დაბერებას ნუ დავარქმევთ. გარდა ამისა, არის სახის მიმიკური გამოსატყულება, რომელიც შეიძლება საერთოდ არ იყოს ასოცირებული ასაკთან და დისკომფორტს უქმნიდეს ნებისმიერს. აქედან გამომდინარე, თუ ვინმეს არ

მთავარი ტრენდი დღეს არის მოვლა და არა სხეულის რაღაც ნაწილის ჰიპერკორექცია, რაც, დამეთანხმეთ, ნებისმიერს ხელისშეშლის ხდის.

- ხშირად გოგონებს სკოლის ასაკიდან უჩნდებათ საკუთარი გარეგნობის შეცვლის სურვილი.

- როგორც უკვე აღვნიშნე, 16 წლის ასაკიდან შესაძლებელია ესთეტიკური ჩარევები - დატენიანება, ბოტოქსი, ფილერი. მოზარდს საკუთარ გარეგნობაში რაღაც თუ არ

ფინანსურ შემოსავალზე მნიშვნელოვანი ჩემთვის პაციენტის გარეგნობაა. უფრო დიდ სიმამრებს მანიჭებს, როცა იგი ჩემგან მიდის ბედნიერი და როცა ვიცი, რომ შესაძლებლობის მაქსიმუმი გავაკეთე. თუ პაციენტი არარეალურს ითხოვს, არ უნდა დათანხმდეთ. პირადად მე ძალიან ბევრი პაციენტი გამიშვია კაბინეტიდან. ერთიცაა, მე გავუშვებ, სხვა მიიღებს, სწორედ ამაზე ვსაუბრობ

მოსწონს, უჩნდება კომპლექსები, ზოგს - გადაჭარბებულიც კი. ასეთ შემთხვევაში, მას სრულყოფილი ასაკიდან შეუძლია, მიმართოს კეთილსინდისიერი ექიმი, ვინც გულწრფელად უჩვენებს, რა არის მისთვის უკეთესი. ჩემთან ხშირად მოწყალო მოზარდები, რომელთა მშობლები მთხოვენ რაღაცის შეცვლას

ეს პროცედურები. მართო ზოგადი კურსების გავლა არ არის საკმარისი. ამას უფრო ღრმა, ამასთან, ანატომიის ცოდნა სჭირდება. ამას გარდა, პრეპარატი, რომლითაც მუშაობ, უნდა გქონდეს კარგად შესწავლილი და პაციენტისთვის უსაფრთხო იყოს. ნებისმიერი მედიკოსისთვის მთავარი ხარისხი, უსაფრთხოება და პროფესიონალიზმი უნდა იყოს. ხელმისაწვდომობა, რაზეც საუბრობთ, ხარისხს ვერ უზრუნველყოფს. იმ თანხაში, რასაც ბევრი სთავაზობს პაციენტებს, ხარისხიანი ფილერი, ბოტოქსი თუ სხვა პროცედურა ვერ გეტყობა. პრეპარატების ღირებულებას ემატება ექიმის მომსახურება და კლინიკის ხარჯები, რაც გასათვალისწინებელია. სადაც დაბალი ფასებია, იქ თავად პაციენტს უნდა გაუჩნდეს ეჭვი, რა ხარისხის მომსახურებით ისარგებლებს.

- ალბათ, ამის შედეგია, დღეს ბევრი ძალიან არაბუნებრივად რომ გამოიყურება. ზღვარი სად გადის?

- ექიმსა და პაციენტს შორის ჯანსაღ ურთიერთობასა და ნდობაზე. ექიმმა კარგად უნდა შეისწავლოს პაციენტის გარეგნობა, გაითვალისწინოს ასაკი, მორფოტიპი, ანუ როგორი ტიპის სახეა. ეს არის ექიმის კომპლექსური მიდგომა. მან უნდა უთხრას, რა არის მისთვის უკეთესი. ხშირად მირჩევა პაციენტისთვის ეგრეთ წოდებული ღრძილოვანი დიმილის მოშორება, რაზეც არ უფიქრობთ, უბრალოდ, არ იცოდნენ, შემდეგ კი შედეგით აღფრთოვანებულან. სწორედ ასეთი ემო-

ციები გვაძლევს ექიმებს უფრო მეტ სტიმულს. თუ ისინი ისეთი რამის გაკეთებას მთხოვენ, რაც მათ ვიზუალურ უარყოფითად აისახება, ამას არ ვაკეთებ. ფინანსურ შემოსავალზე მნიშვნელოვანი ჩემთვის პაციენტის გარეგნობაა. უფრო დიდ სიმამრებს მანიჭებს, როცა იგი ჩემგან მიდის ბედნიერი და როცა ვიცი, რომ შესაძლებლობის მაქსიმუმი გავაკეთე. თუ პაციენტი არარეალურს ითხოვს, არ უნდა დათანხმდეთ. პირადად მე ძალიან ბევრი პაციენტი გამიშვია კაბინეტიდან. ერთიცაა, მე გავუშვებ, სხვა მიიღებს, სწორედ ამაზე ვსაუბრობ.

- წლებთან ერთად იხვეწება მედიკამენტების ხარისხი, მოქმედების ვალდებულებები. რა პერიოდულად უნდა შევავსოთ სახე ამ პრეპარატებით და სად უნდა გავჩერდეთ?

- ნებისმიერი პაციენტის ისტორია გვაქვს, რითაც ვხელმძღვანელობთ. მათ განვუმარტავთ ყველაფერს, იციან ბოტოქსს, ფილერს, მეზოთერაპიას და სხვას რა დანიშნულება აქვს და როგორ უნდა გავიაროთ ეს ეტაპები. ჩვენ ვერ ვიტყვი, როდის რა გახდება საჭირო მომავალში, ეს ინდივიდუალურია და წინასწარ ამას ვერ ვავთვლით. გააჩნია ორგანიზმის მეტაბოლიზმს, ჰორმონალურ მდგომარეობას, სპორტსმენია თუ არა, თუ მოხმარებს B გჯუფის პრეპარატებს და სხვა მედიკამენტებს, რამდენია მის ორგანიზმში ანტიბიოტიკები... აქედან გამომდინარე მისი გამძლეობაც.

- ქალბატონებისთვის, რომელთაც შაქრიანი დიაბეტი აქვთ, რამდენადაა რეკომენდებული თქვენი მომსახურება?

- შაქრიანი დიაბეტი არ არის პირდაპირი უკუჩვენება. ბევრი იღებს მარეგულირებელ პრეპარატებს, ამ შემთხვევაში არ არის პრობლემა. თუ პაციენტი ინსულინდამოკიდებულია და მაღალი დონის შაქარი აქვს, მაშინ ერთად გადავწყვეტთ, რა შეიძლება გაკეთდეს ამ შემთხვევაში.

- ორსულობისა და ლაქტაციის პერიოდში თუ რეკომენდებული თქვენთან ვიზიტი?

- კატეგორიულად არ შეიძლება. ლაქტაციის პერიოდში ამის გაკეთება დაუშვებელია. შესაძლებელია, ორგანიზმში შეყვანილი შემავსებლები რძიდან ადვილად გადავიდეს ბავშვზე, რამაც ზიანი მიაყენოს ბავშვს. იგივეს ვიტყვით ორსულობის პერიოდშიც. იმედია, ქალბატონები აუცილებლად გაითვალისწინებენ ამ რჩევებს.

- დღეს მამაკაცებშიც ჩამოყალიბდა თავის მოვლის კულტურა. ხშირად მოგმართავენ?

- მივესალმები იმ ფაქტს, რომ მამაკაცებიც საკმაოდ აქტიურები გახდნენ თავის მოვლის მიმართებით. განსაკუთრებით ხშირია მომართვიანობა ბოლო წლებში და, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, არ არის ასაკობრივი ზღვარი. ყველაზე ასაკოვანი მამაკაცი პაციენტი 70 წლის მყავდა. ქალების შემთხვევაში 85 წელი ჩვეულებრივი მოვლენაა. ეს ადამიანები იდეალურად უვლიან თავს, ზრუნავენ გარეგნობაზე, რაც ძალიან სასიამოვნო ფაქტია. მამაკაცების მომართვიანობას რაც შეეხება, 26 წლიდან იწყებენ ვიზიტს, ამ ასაკში უფრო სახის კანის მოვლაზე არიან ფოკუსირებული. ძალიან ბევრი მომართავს ტუჩის აუტოგენტაციისთვისაც, აგვარებენ ასიმეტრიული ტუჩის პრობლემას, რითაც ცდილობენ, ესთეტიკურად ლამაზად გამოიყურებოდნენ და კომპლექსები მოიშორონ. ხშირად ცოლებს თავად მოშყავთ ქმრები, აქტიურობენ დებიც. მათი არგუმენტი ასეთია: ქალბატონები თუ არიან მოვლილი, მამაკაცები რატომ არ უნდა იყვნენ? ძალიან მახარებს ასეთი მიდგომა.

- რას ურჩევთ მათ, ვინც თქვენთან მოსვლას გადაწყვეტს?

- უპირველესად იმას, რომ თუ რაღაც არ მოსწონთ საკუთარ გარეგნობაში, ადრეული ასაკიდან მიმართონ სპეციალისტებს, რათა სწორად განესაზღვროთ, რა არის შესაძლებელი, გამოსასწორებელი, არის თუ არა საჭირო ექიმის ჩარევა, რათა დროულად დავიწყოთ პროცედურები. ხშირად მშენია, რაში სჭირდება ახალგაზრდას ასეთი ჩარევა. ჩემი აზრით, ბოტულინოთერაპია სულაც არ არის ასაკოვნების პროცედურა, ის ახალგაზრდებისთვისაა განკუთვნილი. მეტსაც გეტყვით, ძალიან ასაკოვან ადამიანებზე არც კეთდება. თუ აქტიურია მიმიკა, პიროვნება ხედავს მას

და არ მოსწონს, მაგალითად, მუდმივად შექმუნილი წარბები აქვს ან მხედველობის პრობლემამ გაუჩინა „ბატის თათები“, რატომ არ უნდა მოიხსნას პრობლემა?

- რა ასაკამდე შეიძლება თქვენი მომსახურებით სარგებლობა?

- ნებისმიერ ასაკშია მისაღები ამ პროცედურების საჭიროება. უბრალოდ, ძალიან ასაკოვნებში უმჯობესია ინექციური პროცედურები აპარატურული მკურნალობით ჩანაცვლდეს. ძალიან დაიხვეწა ტექნოლოგია და მრავალფეროვანი არჩევანია ამ მხრივ.

- თვლით თუ არა ამ პროცედურების პლასტიკური ქირურგიის კონკურენტად?

- ჩვენი მომსახურება პლასტიკურ ქირურგიის კონკურენტის ნამდვილად ვერ გაუწევს. როდესაც კანი ზედმეტადაა მოშველებული, ამას ესთეტიკური პროცედურები ვერ უშველის. ერთიცაა: თუ სახეს წლებს განმავლობაში სწორად ვუვლით, პლასტიკური ოპერაციის აუცილებლობა არ დადგება. ისე, ბევრია ამის მომხრე და ვერც დაუშლი. რაღაც პროცენტით შეიძლება კონკურენტად ჩაითვალოს ეს პროცედურები, რადგან როდესაც კანი მოვლილია, ის ნაკლებად დუნდება და ზედმეტ კანი აღარ წარმოიქმნება. ესთეტიკოსი მუდმივად ცდილობს, მის პაციენტს კოლაგენი და ჰიალურონის მჟავა საკმარისი რაოდენობით შქმონდეს. აქედან გამომდინარე, უფრო კარგად ვუნარჩუნებთ ვიზუალს და ახალგაზრდულ იერს.

- თქვენი პაციენტები მალეიერებას როგორ გამოხატავენ?

- ვერ წარმოიდგენთ, როგორი სასიამოვნოა ჩვენთვის მალეიერების გამოხატვა. აი, ახლა ერთმა პაციენტმა მომიწერა: „უღრმესი მალეობა, ბედნიერი ვარ, რომ გავიცანით. ზუსტად ისაა, რაც მინდოდა“. სწორედ ესაა ჩემთვის ბედნიერება. მისხარია, როცა მეკითხებიან, როდის ჩავალ მათ ქვეყანასა თუ ქალაქში, ან როდესაც პაციენტი წლების შემდეგ ბრუნდება საქართველოში და ისევ მოდის ჩემთან. ეს ადამიანები, პრაქტიკულად, ჩემი ოჯახის წევრები არიან, წლების განმავლობაში გრძელდება ჩვენი ურთიერთობა. მისხარია, როდესაც მეუხნებებიან, რომ მე ისინი გავაბედნიერებ. ეს არის ყველაზე სასიამოვნო მომენტი ჩემს ცხოვრებაში.

- ქალბატონო ლელო, რას ურჩევთ მათ, ვინც ამ მომსახურებით სარგებლობას გადაწყვეტს?

- სიბერე და გარეგნობაში ცვლილებები გარდაუვალია. ვფიქრობ, ეს ყველაფერი ჰარმონიულად უნდა მიხედოს. მთავარია, ლამაზად და ბედნიერად და სარკეში ჩახედვა გვიხაროდეს. ჩემი ცხოვრების დევიზიც ესაა.

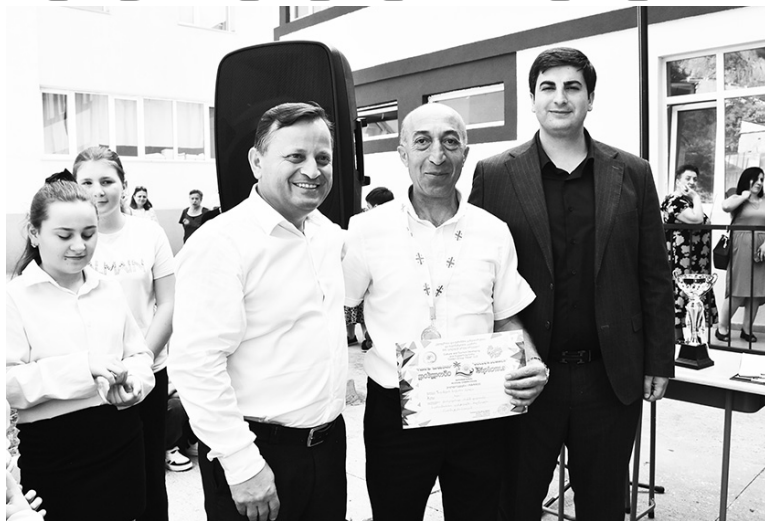
ახალი სასწავლო წელი – მაღალმთიან აჭარაში

აჭარის მთიანეთის საჯარო და კერძო სკოლებში ახალი 2024-2025 სასწავლო წელი ორგანიზებულად დაიწყო. შუახევის, ხულოსა და ქედის სკოლებში ადგილობრივი თვითმმართველობისა და რესურსცენტრის წარმომადგენლები, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოში ასარჩევი დელეგატები იმყოფებოდნენ

დაბა შუახევის საჯარო სკოლაში სასწავლო წლის დაწყების დონსიების შუახევის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე, შუახევის რესურსცენტრის უფროსი ედუარდ გოგრაძე, აჭარის უმაღლეს საბჭოში ასარჩევი დელეგატი ფრიდონ ფუტყარაძე დაესწრნენ და პედაგოგებს, მოსწავლეებს, მშობლებს, საზოგადოების წარმომადგენლებს ახალი სასწავლო წლის დაწყება მიულოცეს.

14 პირველკლასელებს კომპიუტერები და იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“ საჩუქრად გადასცეს. დამსწრეთ სასწავლო წლის დაწყება მიულოცეს სკოლის დირექტორმა მზია გოგაძემ, მენტორმა მასწავლებელმა თემურაზ დავითაძემ, დაწყებითი კლასების მასწავლებელმა ყუყუნა ბახტაძემ და ვიკტორიამ. მოსწავლეებმა საცეკვაო ნომრები შეასრულეს.

ხიჭათურის საჯარო სკოლაში მივიდნენ და დამსწრეთ ახალი სასწავლო წლის დაწყება მიულოცეს შუახევის მუნიციპალიტეტის მერმა იმარ ტაკიძემ, ამავე მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძემ, შუახევის რესურსცენტრის უფროსმა ედუარდ გოგრა-

გილე ჯამბულაძე მელაძე, საკრებულოს თავმჯდომარე რენარ ბოლქვაძე დაესწრნენ. მათ მოსწავლეებს, პედაგოგებს, მშობლებს სასწავლო წლის განახლება მიულოცეს.

ქედის მუნიციპალიტეტში სასწავლო პროცესი 29-ვე საჯარო სკოლაში განახლდა. წელს 155 პირველკლასელია რეგისტრირებული. ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები ყველა საჯარო სკოლას ეწვევნენ და ახალი სასწავლო წლის დაწყება მიულოცეს.

დაბა ქედის ვახტანგ პაპუნაძის სახელობის სკოლაში ქედის მუნიციპალიტეტის მერი როლანდ ბერიძე საკრებულოს თავმჯდომარე ამირან ცინცაძესა და რესურსცენტრის უფროს დურმიშხან შავიშვილთან ერთად მივიდა.

მუნიციპალიტეტისა და რესურსცენტრის პირველი პირები იმყოფებოდნენ წინიარისის საჯარო სკოლაში და მოსწავლეებს, პედაგოგებსა

და საზოგადოების წარმომადგენლებს მნიშვნელოვანი დღე მიულოცეს.

გილოცავთ ახალი სასწავლო წლის დაწყებას მოსწავლეებს, პედაგოგებს და მშობლებს. განსაკუთრებულად მინდა მივულოცო ცხოვრების ახალ ეტაპზე გადასვლა პირველკლასელებს. მათთვის დღეს პირველად დაირეკა სკოლის ზარი. ნაყოფიერ, მშვიდობიან და წარმატებულ წლებს გისურვებთ. თქვენს ცოდნა ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენი ქვეყნის განვითარებისთვის, - აღნიშნა როლანდ ბერიძემ.

დაბა ქედის საჯარო სკოლაში ტრადიციულ იქცა ხის დარგვის ცერემონია, რაც პირველკლასელებმა მოწვეულ სტუმრებთან ერთად გააკეთეს.

ქაძემ, აჭარის უმაღლეს საბჭოში ასარჩევი დელეგატმა ფრიდონ ფუტყარაძემ, მერის მოადგილე გურამ ზოიძემ, საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე მალხაზ ტაკიძემ, სკოლის დირექტორმა მზევინარ ქათამაძემ. მოსწავლეებმა სიმღერები და ცეკვები შეასრულეს.

წელს შუახევის სკოლებში 102 პირველკლასელი მივიდა. ყველას პორტატიული კომპიუტერი და იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“, ხოლო საჯარო სკოლის ყველა მოსწავლეს სასწავლო სახელმძღვანელოების სრული პაკეტი უფასოდ გადაეცა. სკოლები უზრუნველყოფილია შესაბამისი საგანმანათლებლო რესურსითა და ინვენტარით. მიმდინარე წელსაც, ყველა მოსწავლე ისარგებლებს ტრანსპორტის უფასო მომსახურების პროგრამით.

შუახევის 43 საჯარო და საქართველოს საპატრიარქოს ხიჭათურის წმინდა გრიგოლ ხანძთელის სახელობის სკოლაში 1266 მოსწავლეა.

ხულოს მუნიციპალიტეტის 49 საჯარო და საქართველოს საპატრიარქოს ხულოს წმინდა აბუსერიძის ტბელის სკოლაში წელს 2243 მოსწავლეა.

დაბა ხულოს საჯარო სკოლაში სასწავლო წლის დაწყების ცერემონიას ხულოს მუნიციპალიტეტის მერი ვახტანგ ბერიძე, მერის პირველი მოად-

სწავლა ბაბა-ბაღებშიც განახლდა

ხულოს მუნიციპალიტეტის სოფელ ყინჩაურში სკოლამდელი დაწესებულება არასტანდარტულ შენობაში იყო განთავსებული. ბიუჯეტიდ-

ან მობილიზებული თანხებით ახალი, თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ბაბა-ბაღის შენობა აიგო, რომელიც 60 აღსაზრდელზეა გათვალისწინებული და ადაპტირებულია განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე პირთათვის.

ახალ საბავშვო ბაღში პირველი აღსაზრდელები უკვე მიიღეს. მისი ექსპლუატაციაში გაშვების ცერემონიას ხულოს მუნიციპალიტეტის მერი ვახტანგ ბერიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე რენარ ბოლქვაძე, მერის პირველი მოადგილე ჯამბულაძე მელაძე დაესწრნენ. მათ ლენტი საზეიმო ვითარებაში გაჭრეს და აღსაზრდელებს, პერსონალს ახალმოსახლეობა მიულოცეს.

სასწავლო-სააღმზრდელო პროცესი მუნიციპალიტეტის 23-ივე სკოლამდელ დაწესებულებაში დაიწყო.

რამდენიმე წლის წინ შუახევის მუნიციპალიტეტის სოფელ მახალაკიძეებში, დანარჩენი 4 სოფლის მსგავსად, სკოლამდელი დაწესებულება ამოქმედდა. იგი ერთობ უსახურ ტერიტორიაზე და შეუფერებელ შენობაში იყო. მახალაკიძეების დედები სკოლამდელი დაწესებულების სოფლის ცენტრში გადატანას და ახალი შენობის აგებას ითხოვდნენ. ეს მოთხოვნა წელს შესრულდა - ბიუჯეტიდან 300 ათასი ლარი გამოიყო ახალი შენობის მოსახერხებელ ადგილზე ასაშენებლად.

გახსნის საზეიმო ცერემონიას შუახევის მერი იმარ ტაკიძე, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე, მერის მოადგილე რუსუდან შავაძე, ა(ა)იპ „შუახევის“ ბავა-ბაღების გაერთიანების“ დირექტორი ნათელა გოგიტიძე ესწრებოდნენ.

პროექტის ფარგლებში აშენებულ კაპიტალურ შენობაში მოეწყო სხვადასხვა დანიშნულების ოთახები, სველი წერტილები, სამზარეულო, დამონტაჟდა ცენტრალური გათბობის თანამედროვე სისტემა, დაცულია სახანძრო უსაფრთხოების ნორმები და ადაპტირებულია შშმ პირთათვის. მოწესრიგებულია ბაგა-ბაღის ეზო და სათამაშო მოედანი.

მუნიციპალიტეტში 16 ბაგა-ბაღი და სკოლამდელი აღზრდის 8 ალტერნატიული დაწესებულება მოქმედებს, რომლებშიც 350-მდე აღსაზრდელია.

სასწავლო პროცესი განახლდა. ქედის მუნიციპალიტეტის 14 საბავშვო ბაღში. მუნიციპალიტეტის მერმა როლანდ ბერიძემ სასწავლო-სააღმზრდელო პროცესის დაწყება აღსაზრდელებს, მასწავლებლებსა და მშობლებს წინიარისის საბავშვო ბაღიდან მიულოცა.

ლონისძიებს ა(ა)იპ „ქედის ბაგა-ბაღების გა-

ერთიანების“ დირექტორი აიშე თებიძე და ქედის რესურსცენტრის უფროსი დურმიშხან შავიშვილი ესწრებოდნენ.

წელს ქედის მუნიციპალიტეტის საბავშვო ბაღებში 100-მდე აღსაზრდელი პირველად მიიღეს.

გვერდი მოამზადა ოთარ ცინცაძემ

ფესტივალი "ზე-კართან" დაიწყო

2013 წელს, შუახევის მუნიციპალიტეტში რეჟისორ ვახტანგ ბერიძის იდეითა და ორგანიზებით საერთაშორისო ლიტერატურული ფესტივალი „ზე-კართან“ დაიწყო. მას შემდეგ ფესტივალი ყოველწლიურად ტარდება. წყვეტილობა პანდემიის პერიოდში იყო.

წელს ფესტივალი ასეთი პროგრამით გაიმართება:

გუშინ დაბა შუახევის სახელოვნებო სკოლის ეზოში იგი ოფიციალურად გაიხსნა. მონაწილეებს მიესალმნენ თვითმმართველობის ხელმძღვანელები, შუახევის კულტურის ცენტრის ანსამბლები „შუახევი“ და „ნაი“. ჩატარდა დინამიური ანგემატის საჯარო ლექცია „ტიქსტის აღქმის მეთოდები და აუტისმი“ და ჰარუნ ჩიმქეს ახალი თარგმანების წარდგინება. გამოიფინა და გაიყიდა ახალი ქართული საბავშვო წიგნები.

მონაწილეებმა მოისმინეს გიორგი ხორბალაძის საჯარო ლექცია „ზურაბ გორგილაძის პოეტური საზრისი“, შემდეგ მოეწყო პოეტური მარათონი.

ფრიდონ და ზაზა ხალვაშვილის ხელოვნების სივრცეში, სოფელ გეგელიძეებში გაიმართა ზაზა ხალვაშვილის მხატვრული ფილმის „ლოტოს“ ჩვენება. ნინო სანადირაძემ წაიკითხა ლექცია „მუზეუმები და მესხიერების ძალა“.

ფესტივალის პირველი დღე ანა ძიკაშვილის ფილმის „ავტობიოგრაფიკი ზღვარზე“ ჩვენებითა და მუზეუმის მენეჯერ ლილა კეკელიძის გამოსვლით დასრულდა. მან ფრიდონ ხალვაშის შემოქმედებებზე ისაუბრა.

დღეს, 20 სექტემბერს სოფელ საფუტკრეთში ნანა ტრაპაძე წაიკითხა საჯარო ლექცია „განსხვავება, როგორც ლიტერატურული პრობლემა“. ამ დღის პროგრამაში: მოხარდების საკითხავი, ლალი ბადრიძის საჯარო ლექცია „კულტურული მრავალფეროვნება“, პოეტური ხმები, ია ვაშაყიძის საჯარო ლექცია „რაფიელ ერისთავის ქართული ენის ლექსისა და სტილის შესახებ“ და „1905 წლის რევოლუცია ბათუმში და ქართველი მუსლიმები“ - წიგნის წარდგენა.

ფესტივალის მეორე დღე დასრულდება თამარ გელიტაშვილის საჯარო ლექციით: „სიკვდილთან შეერთებული გენიოსი“ - გლაუტონ ტაბიძის „შერიგება“ და „მთაწმინდის მთვარე“.

მესამე დასკნით დღეს ხულოს მუნიციპალიტეტი უმასპინძლებს. ხულოს დრამატულ თეატრში გაიმართება შეხვედრა დათო ტურაშვილთან, მოეწვობა გიორგი კეკელიძის ახალი წიგნების წარდგენა.

ხულოში მონაწილეთა წინაშე წარსდგებიან ბათუმის კულტურის ცენტრის ქალთა აკადემიური კამერული გუნდი (სამხატვრო ხელმძღვანელი ზაირა ვადაჭკორია, მთავარი დირიჟორი - გელა ვადაჭკორია) და ხულოს კულტურის ცენტრთან არსებული უხუცესთა ქორეოგრაფიული ანსამბლი „ბერძენა“.

დღის ბოლოს ლონისძიების ოფიციალური დახურვა-დაჯილდოება და წიგნების გამოფენა-გაყიდვა გაიმართება.

საერთაშორისო ლიტერატურული ფესტივალი „ზე-კართან“ აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს მიერ გამოცხადებული „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ ტერიტორიაზე ჩასატარებელი ფესტივალების საგრანტო კონკურსის“ გამარჯვებულია. ასევე, ფესტივალის ფინანსური მხარდაჭერა შუახევის კულტურის ცენტრი.

„აკამოი“ – პატარა საქართველო ორდუსი

პირველი გვერდიდან

საუბრებში გვითხრა, ყველაზე მნიშვნელოვანი, რაც გაკეთდა, ეს თურქულ-ქართულ-ლათინური სამედიცინო ლექსიკონის გამოცემაა, რომელიც ამ ეტაპზე მხოლოდ 500 ეგზემპლარად დაიბეჭდა. ყველა სათვისტონო, რომ სამედიცინო მომსახურებისთვის უამრავი ქართველი თურქეთის რესპუბლიკაში მიდის, სარგებლობს გიდის სერვისით, რომელიც სამედიცინო ტერმინოლოგიაში დიდად განსწავლული არ არის. ამდენად, ეს მათთვის ძალიან მნიშვნელოვანი შენაძენია. კონსულთან თითქმის 2-საათიანი ვიზიტის შემდეგ, ტრაპიზონის მცირე აია სოფიას ანუ წმინდა სოფიას ტაძარს ვეწვიეთ. ამჟამად იქ, მთავარი ტაძრის გარდა, მუზეუმიც, სხვადასხვა პერიოდის ბევრ არტეფაქტსაც შევხვდებით. მცირე აია სოფია XIII საუკუნეში ქრისტიანულ ეკლესიად ააგეს, მაგრამ დღეს იგი მეჩეთად არის გადაკეთებული. ტაძარი გვიანი ბიზანტიური არქიტექტურის ტიპური ნიმუშია - გუმბათოვანი, XIII საუკუნის ულამაზესი და გამორჩეული ფრესკებით, ასევე, შესანიშნავი მოზაიკური იატაკით. ფრესკების ნაწილი დღეს ხელუხლებელია, იატაკი კი ხალიჩითაა დაფარული ლოცვის აღსაღწევად.

აია სოფიას მონახულების შემდეგ ორდუსში ჩვენებურებთან შესახვედრად გავემზავრეთ. ვესტუმრეთ ორდუსს გაზეთ „ORDU OLAY“-ს რედაქციას. მისმა დამფუძნებელმა ზეკირ ოზელმა მათი მუშაობის პრინციპი გავაცნო. როგორც აგვისონა, ადრე მათ ქალაქში 9 გაზეთი გამოდიოდა, ახლა კი მხოლოდ 3-ია. „გაზეთი „ORDU OLAY“ 1991 წელს დაფუძნდა. კვირაში 6 დღე ჩვენს მოსახლეობას სიახლეებს ვაცნობთ. ახლა ტირაჟი ცოტა შევამცირეთ, 1000 ცალი იბეჭდება. ვაცრცელეთ ართვინიდან - სინოპამდე. პირველი ფერადი გაზეთი ჩვენ გამოფუშვით. წერილები მოსახლეობის ინტერესებზეა მორგებული, ვცდილობთ, რაც მათ აწუხებთ, ხელისუფლებამდე მივიტანოთ. წარმოიდგინეთ, 2 წელი, ყოველდღე პირველ გვერდზე ვწერდით - „ორდუსს სჭირდება აეროპორტი“. ეს ამბავი პრეზიდენტამდე მივიდა, ისიც უთხრეს, რომ თუ არ აშენდებოდა აეროპორტი, მოსახლეობა არჩევნებში ხმას არ მისცემდა. მოვლენები და ვაჩქარეთ და დღეს უკვე გვაქვს შესაძლებლობა, სადაც გვინდა, ჩვენ

ქალაქიდან იქ გავემზავროთ. მოსახლეობა გვემადლიერება. წიგნიც გამოიცა „ოცნების კვლადაკვალ“, სადაც ჩვენი გაზეთის ყველა იმ ნომრის პირველი გვერდის ფოტოა განთავსებული, რომელშიც ვითხოვდით აეროპორტის მშენებლობას. ბედნიერები ვართ, რომ ეს შევძელით. მედიას დიდი ძალა აქვს. ყოველთვის ვდგავართ ხალხის გვერდით, ვწერთ იმაზე, რისი საჭიროებაც არის იმ მომენტისთვის. მოხარულები ვართ, რომ გვესტუმრეთ და გავიცანით“, - გვითხრა „ORDU OLAY“-ს დამფუძნებელმა ზეკირ ოზელმა.

სამასოვრო ფოტოების გადაღებიდან სულ მცირე დროში აღმოვაჩინეთ, რომ ჩვენი ფოტო, მადლიერების ნიშნად, მათი გაზეთის პირველ გვერდზე დაიბეჭდა. ჩვენი სტუმრობა, ასევე, გააშუქა ადგილობრივმა გამოცემამ „ORDU TRIBUN FAZETESI“. აქ სხვა სურათი დაგვხვდა. მისი დამფუძნებელი ჯან აჯარი, ისიც ჩვენებური, გაზეთს ადგილზე ბეჭდავს და ეს პროცესი დიდი სიამოვნებით გავაცნო. როგორც გვითხრა, მათი ისტორია 58 წე-

გორც „კავკასიის ქართული კულტურის ასოციაციაში“ სტუმრობისას გავიგეთ, ეძებენ ქართული ენის

მშობლო და ის სიყვარული, რომელიც ბებია-ბაბუებისგან გამოიჭყვიათ. „სტამბოლში დაგიბადე და გა-

ეს ურთიერთობა აუცილებლად გადრმაგდება, მე ამის ძალიან მჭერა“, - გვითხრა ბატონმა ვოლქანმა.

ლს ითვლის. ის პირველი გაზეთია, რომელიც ორდუსში გამოიცა. გული წყდება, რომ ქართული არ იცის, მაგრამ მისი წინაპრების შესახებ თითქმის ყველა სიახლეს ეცნობა. რო-

მასწავლებელს, რადგან ბევრმა გამოთქვა წინაპრების ენის შესწავლის სურვილი. დამფუძნებელმა ვოლქან ქარაუროღლუმ გვითხრა, რომ ცდილობენ, არ დაივიწყონ სა-

ვიზარდე. გული მწყდება, რომ ქართული არ ვიცი. ამიტომ, კულტურა რომ არ დაგვეკარგა, გადავწყვიტეთ „კავკასიის ქართული კულტურის ასოციაცია“ ჩამოგვეყალიბებინა. ამისთვის ორდუსში წამოვედი საცხოვრებლად. აქ ყველაზე ბევრი ჩვენებურია. როცა ჩემი შვილი მეკითხება, მამა, სადაა საქართველო, გულზე ხელს ვიდებ და ვბასუხობ, აქაა, მამა, ჩვენი საქართველო (ცრემლი მოადგა). ასე ვატარებ ჩვენს საქართველოს უკვე 140 წელია. არ მინდა, ჩვენმა შვილებმა დაივიწყონ, ვისი გორისა არიან. ვიმედოვნებ, სამყაროს დასასრულამდე ერთად ვიქნებით, გვინდა გადრმაგდეს ჩვენი ურთიერთობები. მოხარულები ვიქნებით, თუ აფხაზეთშიც ერთად ჩავალთ და ჩვენს სათქმელს ვიტყვით. მადლობა სტუმრობისთვის,

ალბათ, ნებისმიერისთვის რომ გვეკითხა, სადაა საქართველო, ყველა გულზე ხელს მიიდებდა. ალბათ, ოსმან ჩალიშქან მუაფანაძემაც ამიტომ გვარჩუნა სამი დაუვიწყარი დღე, რომ ჩვენებურებთან ურთიერთობისას უკეთ შეგვეჩვენო ის სიყვარული, რომელსაც ორდუსში მცხოვრები ქართველები გულთა ატარებენ. მადლობა მას ამისთვის. იმედს ვიტოვებთ, ჩვენი ურთიერთობა უფრო გადრმაგდება და ერთად ბევრ სასიკეთო საქმეს გავაკეთებთ. დაბოლოს, დიდი მადლობა ჩვენს არაჩვეულებრივ გიდს მაგდა ბაქსაძეს, რომელიც სამი დღის განმავლობაში ერთგულად გვემსახურა და ჩვენებურებთან კომუნიკაცია გავაადვილა.

ფესტივალი „არტ შოუ“ – მრავალფეროვანი პროგრამით

მანანა პიპიშვილი 598 24 94 97

ბათუმში მეორედ ტარდება ფესტივალი „არტ შოუ“, რომელიც 14 სექტემბერს დაიწყო და 25 სექტემბერს დასრულდება. მისი დამფუძნებელი და ხელმძღვანელი ერთგულ გურგენიძეა, სამხატვრო ხელმძღვანელი და დამდგმელი რეჟისორი - მიაა გაჩეჩილაძე, მხატვარი და ქორეოგრაფი - ნეიკო ნეიძე

როგორც ფესტივალის ორგანიზატორები ამბობენ, „არტ შოუ“ მთავარი კონცეფცია არა მარტო თანამედროვე ქართული ხელოვნებისა და ხელოვნების პოპულარიზაცია და ხელშეწყობა, არამედ ახალგაზრდა თაობისათვის სტიმულის მიცემაა, რომელიც თავის გზას ხელოვნებაში ახლა იწყებს.

პირველი ფესტივალი „არტ შოუ“ შარშან ზაფხულში გაიმართა. მასში ჩატარდა მასტერკლასები ვოკალში, ასევე, წიგნების პრეზენტაცია, დაიდგა ბაროკოს ეპოქის საოპერო სპექტაკლი „მოახლე ქალბატონი“. პრემიერა ბათუმის თეატრის სცენაზე გაიმართა, საოპერო მომღერლების მონაწილეობით კი გალა კონცერტზეც მიიპატიუეს მსმენელი.

ალსანიშნავია, რომ წელს ფესტივალი უფრო მასშტაბური გახდა და მისმა ორგანიზატორებმა ბევრად მრავალფეროვანი საფესტივალო პროგრამა წარმოადგინეს. მთავარი სპონსორი კვლავ ბათუმის მერიაა. მას არაერთი მხარდაჭერი და პარტნიორი ჰყავს.

ფესტივალი 14 სექტემბერს ნეაპოლური სიმღერების საღამოთი, „იტალიურ ეზოში“, შესანიშნავ გარემოში დაიწყო. შესრულდა მსოფლიო საოპერო მუსიკის შესანიშნავი ნაწარმოებები.

ხელოვნების მუზეუმში მხატვარ ნეიკო

ნეიძის საოპერო კოსტიუმების ჩვენება მოეწყო. დეფილეს ორგანიზატორი სამოდლო სააგენტოს ხელმძღვანელი ია ლონიაძე გახლდათ. ასეთი სახის გამოფენა ბათუმში არ ჩატარებულა. მას ძალიან მოუხდა მუზეუმის საგამოფენო დარბაზი.

- სასიამოვნოა, რომ წელს ფესტივალი ბევრად მეტი კომპონენტისგან შედგება. დამაგვირგვინებელი იქნება 25 სექტემბრის გალა კონცერტი საზაფხულო თეატრში, მანამდე მასტერკლასებს ვატარებთ. ხელოვნების

მუზეუმში სასცენო კოსტიუმები 30-ზე მეტმა მოდელმა წარადგინა. 21 სექტემბერს ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტის ფოიეში დიზაინერ ია ლონიაძის შემოღობვა-გაზაფხულის კოლექციის ჩვენება მოეწყო, - გვითხრა მიაა გაჩეჩილაძე.

ფესტივალის ფარგლებში გაიმართება მასტერკლასების კვირეული ვოკალურ ხელოვნებაში (დოლო დიასამიძე), სამსახიბო ოსტატობასა და სასცენო მეტყველებაში (მენტორი - მიაა გაჩეჩილაძე), გრემის ხელოვნებასა და კოსტიუმების დიზაინში (მენტორი - ნეიკო ნეიძე). ბოლოს ორგანიზატორები ბათუმელებსა და მის სტუმრებს თეატრალიზებული/კოსტიუმირებულ გალა კონცერტზე მიიწვევენ, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტის სტუდენტები, ბათუმის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრის საოპერო სტუდიის მომღერლები, კონსერვატორიის სტუდენტები და კურსდამთავრებულები. საღამო ზღვისპირა პარკის საზაფხულო თეატრში გაიმართება.

სპორტი ბათუმმა ქართულ ჭიდაობაში მსოფლიოს ღია აზსოლუტურ ფალავნობას უმასპინძლა

ოთარ ცინაბიძე 599 85 21 14

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს, სპორტის დეპარტამენტისა და მუხრან ვახტანგის სახელობის ბათუმის სპორტის სასახლის მხარდაჭერით, ბათუმმა მსოფლიოს ღია აბსოლუტურ ფალავნობაში საერთაშორისო ტურნირს უმასპინძლა

ტურნირის ოფიციალურ გახსნას დაესწრო აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე დავით გაბაიძე, რომელმაც თავის გამოსვლაში აღნიშნა: „ქართული ჭიდაობა, ქართველი კაცის გენეზია, ჩვენი გენეტიკური კოდი და იდენტურობის საშუალებაა. მადლობა, რომ მსგავსი ასპარეზობისთვის ბათუმში შეარჩიეთ. ყოველთვის გქონდეთ ჩვენი მხარდაჭერის იმედი“. მან ასპარეზობის მონაწილეებს, გულშემატკივრებსა და სტუმრებს მერაბ დვალისძეოს ბრწყინვალე გამარჯვება მიულოცა და თითოეულ სპორტსმენს წარმატება უსურვა.

ტურნირის მონაწილეებს მიესალმნენ ქართული ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტი გელა ბერუაშვილი, აჭარის ქართული ჭიდაობის ფედერაციის პრეზიდენტი ჭემალ წულუკიძე, აჭარის სპორტის დეპარტამენტის უფროსი ირმა ნიჟარაძე, მისი მოადგილე ირაკლი აბულაძე და მუხრან ვახტანგის სახელობის ბათუმის სპორტის სასახლის დირექტორი შოთა დავითაძე.

ტურნირი საქართველოს ქართული ჭიდაობის ეროვნული ფედერაციისა და აჭარის ქართული ჭიდაობის ფედერაციის ორგანიზებით ჩატარდა და მასში, საქართველოს გარდა, 15 ქვეყნის 100-ზე მეტი ფალავანი მონაწილეობდა. მათ შორის იყვნენ ოლიმპიური, მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონები, პრიზიორები. ტურნირი ჯერ 80, 90, 100 და 100 კილოგრამს ზევით წონით კატეგორიებში ჩატარდა. საპრიზო ადგილებზე გასულ მოჭიდავეებს მედლები და ფულადი ჯილდოები გადაეცათ. მსოფლიო ერთ წონით კატეგორიაში გავიდა მესამე ადგილზე ირანის წარმომადგენელი, დანარჩენი 11 ადგილი ქართველ მოჭიდავეებმა გაინაწილეს.

ფალავნობის მოსაპოვებლად ასპარეზობის სურვილი საპრიზო ადგილებზე გასულმა 6 მოჭიდავემ გამოთქვა. უმძიმეს წონაში გაიმარჯვა, ასევე მსოფლიოს აბსოლუტური ფალავნის ტიტული გარდაბნულ-

მა გურამ თუშიშვილმა მოიპოვა. მეორე და მესამე ადგილებზე თბილისელი გელა ზალოშვილი და გორელი გიორგი პაპუნაშვილი გავიდნენ.

- ბათუმი ჩემთვის ბედნიერი ქალაქი გამოდგა, - გვითხრა გურამ თუშიშვილმა, - მადლობა ტურნირის ორგანიზატორებს.

არჩვენაში მონაწილე სუბიექტების სასურველად!

ფასიანი წინასაარჩევნო აგიტაციისა და წინასაარჩევნო რეკლამისთვის გაზეთი «აჭარა» ყოველ ნომერში გამოყოფს სამ შავ-თეთრ გვერდს, რომელთა საერთო ფართი შეადგენს 2700 კვ სანტიმეტრს, აგრეთვე ბოლო - ფერად გვერდს, რომლის ფართიც 900 კვ სანტიმეტრია.

ფასი: შავ-თეთრ გვერდზე (1 კვ სანტიმეტრი) - 30 თეთრი; ფერად გვერდზე (1 კვ სანტიმეტრი) - 50 თეთრი.

სკოლა „პროგრესის“ პროფესიული განათლების ცენტრი გთავაზობთ უფასო სწავლებას

IT მიმართულებით: ვებტექნოლოგიები; კომპიუტერული მშენებლობა და სისტემები

საბაზო (9 კლასი) განათლების მქონე ბირები: ინტეგრირებულ პროგრამაზე ჩარტინგის შემთხვევაში, პარალელურად, დაეუფლებიან პროფესიულ და სრულ ზოგად განათლებას. მიიღებენ სახელმწიფოსგან აღიარებულ დიპლომს, რომელიც გათვალისწინებულია ატესტატთან, რაც საშუალებას მისცემთ, სწავლა განაგრძონ უმაღლეს სასწავლებელში ან/და დასაქმდნენ.

მინიმუმ სრული ზოგადი (12 კლასი) განათლების მქონე ბირები: დაეუფლებიან მაღალანაზღაურებად პროფესიას და მიიღებენ სახელმწიფოსგან აღიარებულ დიპლომს, რაც საშუალებას მისცემთ, დასაქმდნენ საინტერესო და მოთხოვნადი პროფესიით.

ზრდასრულებს სკოლა უზრუნველყოფს მათ ინტერესებზე მორგებული სასწავლო გრაფიკით.

მისამართი: ვ. შამილის ქ. №30;
ტელ: 579 65 65 23.

გაზეთი «აჭარა» გთავაზობთ ნებისმიერი სახის დიზაინერულ მომსახურებას, დიზაინის თანამედროვე სტილში გადაწყვეტას, რეკლამის გაფორმებას, შერჩევას. დიზაინის დამზადების მსურველებმა მიმართეთ გაზეთი «აჭარის» სარედაქციო სამსახურს. ტელ: 27 48 93.

<p>მთავარი რედაქტორი</p> <p>მარიანა მითაიშვილი</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ სომარიკი</p>	<p>რედაქცია პასუხს არ ავებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.</p>	<p>გამომცემელი - შპს</p> <p>«ბაზაშითი აჭარა და ალსაქარა»</p> <p>კოორდინირებული მომსახურება - შპს «კოლორ პრინტი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ვ. პაღალაძის ქ. №3</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლ-მეგრის ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>აიწყო და აკაბალონა</p> <p>გაზეთი «აჭარის» კომპ. ცენტრი</p> <p>დასაბუთავ ხელმოწერა 19/09/24, 17 სტ.</p>	<p>დირექტორი</p> <p>გამუკა ვარიკა</p>
--	---	---	--	--	---

მისტიკური და მაგიური ფერები – წყალში, ანუ „არტპოლიგლოტი“ ებრუს სწავლებას იწყებს

ბათუმელი თვითმყოფადი მხატვრის ნინო გობოლიძის მიერ, იგივე გობოლიძის სახელსწრის კარგა ხანია იქცა ბათუმელთა იმ წრის შეხვედრების, აზრთა გაცვლა-გამოცვლისა და საინტერესო სახელების გაცნობის ადგილად, რომელსაც ნინო თავად არჩევს

თავშეყრის ძირითადი მიზეზი წიგნის კლუბია, რომელიც ნინომ შექმნა, თუმცა მისი წევრების გარდა აქ ხშირად ნახავთ სხვა ცნობილ ბათუმელ თუ საქართველოს სხვა ქალაქებიდან მოწვეულ მწერლებს, პოეტებს, მხატვრებს, რეჟისორებს... ნინოს საკუთარი ხელით და გემოვნებით შექმნილი ფერადი ინტერიერი, სიმწვანეში ჩაფლული ეზო ყვავილნარითა და მანდარინების ბაღით საოცარ, სამოთხისებურ გარემოს ქმნის ასეთი შეხვედრებისთვის, მისივე მოფიქრებული კრეატიული სიურპრიზებისთვის, აქვე მხატვრის მიერ დაარსებულ სახატვრო სტუდია „არტპოლიგლოტი“.

ზემოთ შემთხვევით არ გვითქვამს, რომ აღნიშნული გარემო სახატვრის გაცნობის ადგილია, ვფიქრობ, სწორედ განვითარების შეუფერხებელი ტემპით განსაკუთრებით საინტერესოა ეს შემოქმედი. იგი მუდმივად ეძებს თვითგამოხატვის ახალ საშუალებებს, თვალს ადევნებს მსოფლიოში ხელოვნების ახალ-ახალ ტენდენციებს და ხშირად განიხილავს წიგნის კლუბში. შესანიშნავად ფლობს რამდენიმე ენას და ამჟამადც ახალი ენის (ფრანგული) შესწავლის პროცესშია, დაოსტატებულია მინანქრის ხელოვნებაშიც. ახლანა კიდევ ერთი სიურპრიზის მოწვევით გავხვდით: ამ ხელოვნის არსენალში ამიერიდან წყალზე ხატვა ანუ ებრუს შედის. ამ ზაფხულში მან ახალი არტპროექტი წამოიწყო თურქ მეგობარ, მხატვარ ბაჰარ აქდენიზთან ერთად და ასე დაარქვა - „ფერები წყალში“ - ორი მხატვრის არტანდეში ანუ ებრუს. ნინომ წყალზე ხატვის ხელოვნებაში ქართული ორნამენტები შეიტანა და გადაწყვი-

ვა ქვეყნიდან, ასევე, ქალაქები, მაგრამ ვგრძნობ, რომ მის ხელოვნებაში მთავარი მუხტი მაინც ქართულია და ეს სიყვარული გადამდებია. ბათუმი ნამდვილად გახდა ჩემთვის საყვარელი სამუშაო ადგილი. ნინოს სახელოსნოში უკვე მესამეჯერ ვმუშაობ და ეს სერია განსაკუთრებულად საინტერესო გამოვიდა. ამ სახელოსნოს ინტერიერი ბალკონურულია, მარადმწვანე მანდარინის ბაღში ხატვა და აქვე, მანდარინის ჩაის მირთმევა დიდი ენერჯის მომცემია მხატვრისთვის. ახლა ნინოს პორტრეტზე ვმუშაობ, ის კი ჩემს პორტრეტს ხატავს.

სა და ფანტაზიას მოითხოვს, რადგან წყალი ბოლომდე არასდროს დაგემორჩილება, თუმცა ეს სირთულეც კი ამ ტექნიკას კიდევ უფრო მიმზიდველს ხდის ხელოვანისათვის.

- თქვენი აზრით, როგორ დამკვიდრდება წყალზე ხატვის ტექნიკა ქართულ რეალობაში?

- აგვისტოში დავიწყებ ებრუს მასტერკლასები ჩემს სახელოსნოში ბაჰართან ერთად, სექტემბრიდან კი ჩემს სტუდიაში „არტპოლიგლოტი“ მსურველებს ებრუს შემსწავლელ კურსებზე ვიწვევ. ებრუს ერთგვარი არტმედიაა (ცაიკა). სერიალური კომპოზიციების შექმნასთან ერთად, ადამიანს ამ ტექნიკის გამოყენებით შეუძლია, უბრალოდ, განიტვირთოს, დაისვენოს. ეს არის ფიზიკური და, პირველ რიგში, მენტალური ჯანმრთელობა. მსურს ადამიანებს ხელოვნების სხვადასხვა მიმდინარეობა შეეგუებოდნენ. ებრუსი საკმაოდ მარტივია, თავი იკრძალოს მხატვრად მაშინაც კი, ხატვისთვის საჭირო განსაკუთრებული მონაცემები თუ არ გაქვთ. ებრუს კურსების ორი პროფილი გვექნება - სამოყვარულო და აკადემიური. ფერები წყალში ნამდვილად არის მისტიკური და მაგიური.

- გელოსპორტი განსაკუთრებით გიყვართ. იგი შემოქმედებით მუსტასაც გმატებ?

- დიახ, ნამდვილად. ჩემთვის ველოსიპედი არ არის მხოლოდ გადასადგილებელი საშუალება ან მხოლოდ სპორტი. იგი ინსპირაციის წყაროა. ყოველდღიურად გვარჯიშობ და ეს ძალას მაძლევს, ვიყო მომზადებული მძიმე ფიზიკური შრომისთვის სახელოსნოში. ერთ-ერთი ველოკლუბის წევრიც ვარ. ბათუმის ველომთყვარელებთან ერთად ვცდილობ, ვაქტიურო ველოსპორტის პოპულარიზაციისთვის. ვფიქრობ, ბათუმს აქვს პოტენციალი, რომ გახდეს ველოქალაქი. იმედი, მალე გვექნება სრულად მოწესრიგებული ინფრასტრუქტურა ველოსპორტისთვის. ველოთი ვარჯიშის დროს ყოველთვის თან დამაქვს „არტეტიუდნიკი“ და გზადაგზა, ღია სივრცეში ვაკეთებ ესკიზებს. ამას ჩემს მუსწავლებლებთან ერთადაც ხშირად ვაკეთებ, მსულდიაში მაქვს სამოყვარულო არტპროფილი „ხატე ველოთი სეირნობისას“, რაც ძალიან მოსწონს ყველას.

- რა არის თქვენი ბოლოდროინდელი ინსპირაცია?

- ყოველთვის მეცვლება შთაგონების წყარო, რადგან ცხოვრება და სამყარო ძალიან დინამიკურია. ახლა პარალელურად რამდენიმე სერიაზე ვმუშაობ სხვადასხვა ინსპირაციით: ალბინოსები; ნაიფური, აჭარული ნაქარგობის ემოციით; მგრიანი ქალები; პატარა ადამიანები (ნანიზმის დიაგნოზით); თვალისჩინი, ანუ მეგობრების პორტრეტები (ვაგრძელებ მათ გაცოცხლებას ნატურადან). ხშირად ვმუშაობ ანიმალისტურ უნარზე, რადგან ძალიან მიყვარს ცხოველები, მათ შორის ჩემი ფისო მონა, რომელიც ქუჩიდან შევიფარე. აუცილებლად გამოვიხატავ ბოლოდროინდელ მოვლენებს თურქეთში, სადაც მსჯელობენ ყველა უმატრონო ცხოველის მასობრივად დახოცვაზე, იმედ მაქვს, ამ გადაწყვეტილებას არ მიიღებენ. ბალიქისირის ანუ ჩემი მეგობრის, ბაჰარის ქალაქის მერი ეწინააღმდეგება ასეთი გადაწყვეტილების მიღებას. იმედი, ყველა ქალაქი მიბაძავს. ჩვენთანაც ძალიან ბევრი პრობლემაა ცხოველებთან დაკავშირებით. ძალიან მინდა, რომ აღარ იყოს ებრუს განსაკუთრებული წყალზე ხატვა ნებისყოფას, თითების სისწრაფე

სახლი, საქმელი და მედიკამენტები. მინდა, რომ აღარავინ გამოაგდოს ცხოველი სახლიდან იმის გამო, რომ მობეზრდათ, უფრო მოწესრიგებული თავსეხვედრები უნდა აშენდეს და ბევრი გააზრებული პროექტი განხორციელდეს ცხოველების საკეთილდღეოდ. ყველაზე მეტად ის მინდა, რომ ადამიანებმა შეიგნონ - „მაწაწა“ ცხოველი თავისთავად არ ჩნდება, ისინი ადამიანების უპასუხისმგებლობის შედეგია. ეს მიჩნის პროტესტს, რაც ხშირად მახატინებს ცხოველებს...

- თქვენი საავტორო სტუდია „არტპოლიგლოტი“ უკვე 4 წელია არსებობს. რა სიახლეებს შეთავაზებს იგი ქალაქს სამომავლოდ?

- მემამაეებ, რომ სტუდია დღემდე აქტიური, სიცოცხლით სავსეა. იგი ნამდვილად გახდა ნავსაყუდელი ხელოვანებისთვის. სულ ბოლო სიახლე სწორედ ებრუს შემოტანაა სასწავლო პროგრამაში, მაგრამ წინ კიდევ ბევრი გეგმა გვაქვს და ყოველთვის ვიქნებით სიახლეების დამკვიდრების კერა. ჩვენი მიზანია, ქალაქში ხელოვნების რეალურად დამფასებელი ბევრი ადამიანი იყოს. ბუნებრივია, მთავარი აქცენტია თავისუფალი, თვითმყოფადი ხელოვნების გამოზრდა. ჩვენ ხშირად ვამბობთ: „ხატე და იკითხე ჩვენთან

ერთად მანდარინების ბაღში მანდარინის ჩაის სურნელით“.

- „მხატვრის წიგნის კლუბი - ბინა“ - ამაზე ვთქვით რამდენიმე სიტყვა. აქაც რა სიახლეებს შეიძლება გელოდოთ?

- სწრაფად გავიდა დრო, წიგნის კლუბი 17 აპრილს 4 წლის გახდება. იგი ტრანსფორმირდა, დაღვინდა და ბევრი მიმართულებით დაემართა. აქაც მთავარი მოტივი იყო ლიტერატურის, ზოგადად, ხელოვნების მოყვარული ადამიანების პოვნა. წიგნის განხილვის გარდა საკმაოდ ბევრი არტპროექტი განხორციელდა - პოეზიის საღამოები, ჩაის დევეუსტაცია, კულინარიული მასტერკლასი და ასე შემდეგ. ჩვენ ყოველთვის ვცდილობდით, გვექონოდა საერთო საქმე, ინტერესები. სწორედ ამიტომ დავიწყებ წიგნის კლუბის წევრებმა ფრანგული კურსი ერთად სიარული. ეს იყო წაკითხული წიგნის აკადემიკურად გაყოლა. ფრანგულს რომ დავეუფლებით, წავალთ ტურზე საფრანგეთში და ყველა იმ ადგილს ვნახავთ, რომლებიც ამა თუ იმ წიგნში იყო აღწერილი. სწორედ წიგნი, ლიტერატურა გახდა ამ ნის შესწავლის მიზეზი, ეს არის ბადრი თევზაძის „პარიზში წასვლას რა უნდა?“ კლუბის წევრები სტაიონზეც კი ერთად დავდიოდით ფეხბურთის საყურებლად. ჩვენ ვართ ჯგუფი, რომელსაც მუდამ აქვს თავისი პოზიცია, ემოცია (უარყოფითი იქნება თუ დადებითი), რასაც ყოველთვის გამოხატავს ამა თუ იმ მოვლენასთან დაკავშირებით. წიგნის კლუბი არის შემეცნებითი და ასევე, კულტურული დასვენების კერა, რადაც ახლის აღმოჩენისა და ერთმანეთისთვის გაზიარების ბედნიერების ადგილი და იგი ყოველთვის იქნება სიმართლისა და სიკეთის მხარეს.

წარმატებას ვუსურვებთ ამ მრავალმხრივ, შრომისმოყვარე და მუდმივად განვითარებისკენ მიდრეკილ ადამიანს, რომელიც სხვებსაც სიახლეებისკენ, საკუთარი პოზიციის გამოხატვისკენ, თვითრეალიზაციისკენ უბიძგებს. ვფიქრობთ, ებრუს სასწავლო კურსზე ჩარიცხვის მსურველები ცხოვრების კიდევ ერთ სტიმულს და ბედნიერებას იპოვიან ნინოს საავტორო „არტსტუდია პოლიგლოტი“.

- რით არის საინტერესო თქვენთვის ებრუს მუშაობა?

- ებრუს ჩვენი ტრადიციული დეკორატიული ხელოვნებაა, რომელსაც ძალიან ვაფასებთ. ვცდილობ, თურქული ებრუს ტრადიციებიც დავიცვა და მისში სიახლეებიც შევიტანო. ძალიან მიხარია ნინოს დაინტერესება ამ ტექნიკით, რადგან მან ებრუს თითქოს ახალი სული შთაბერა. გაოცებული ვარ, როგორ მოახერხა მისი „გაქართულება“ და მეც კი მახატინა ქართული ორნამენტებით.

ნინო გობოლიძის:
- რამ შთაგონათ ახალი არტპროექტის წამოწყება?

- ეს არის ორი მხატვრის არტკოლაბორაცია. ყოველთვის საინტერესოა სხვადასხვა კულტურის ხელოვნების ერთად მუშაობა და შედეგი. ებრუს ჩვენს შემთხვევაში ორი ქვეყნის ხედი გახდა, დამაკავშირებელი

დეკორატიული არტი, რომელიც სწრაფად აახლოებს ადამიანებს. ვივლი, რომ მხატვრები, მართლაც, ელჩები არიან, რადგან სწრაფად ამგობობენ სხვადასხვა ერის ადამიანებს ერთმანეთთან. ებრუს ანუ წყალზე ხატვა არის ჩემი ახალი ინსპირაცია. წლების წინ კაბადოკიაში ვცადე პირველად, მაგრამ ახლა მეტი ინტერესი გამიჩნდა. იგი ძალიან ძველი აზიური ხელოვნებაა, მერვე საუკუნიდან გაჩნდა თურქეთში, ხშირად გამოიყენებოდა წიგნების ილუსტრაციებისთვის. მისი სახელწოდება სპარსული ენიდან მოდის, ებრუს ნიშნავს „ლორულებს“, რადგან თავიდან წყალზე ხატვის ტექნიკის ფაქტურა მაიმსგავსებს ღრუბლებს. პირველად ერქვა ებრი, რომელიც შემდეგ ებრუს შეიცვალა. სპარსეთსა და სხვა აზიურ ქვეყნებშიც იგი საკმაოდ პოპულარულია. ბოლო წლებში ევროპელებმაც შეისწავლეს წყალზე ხატვის ტექნიკა. ჩემთვის განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია ებრუსი ახალი, ქართული სტილით მუშაობა, ეს კი ყველაზე მეტად ძველმა აჭარულმა ნაიფურმა ნაქარგობამ შთააგონა. ვცდილობ ტრადიციული მეთოდითაც ვიმუშაო და ექსპერიმენტებსაც არ შევუშინდე, ახალი სიცოცხლე მივცე ამ ხელოვნებას... საკუთარი მანერაც ვიპოვე წყალზე ხატვაში. ქართული ემოციით შექმნილი კომპოზიციები, ვფიქრობ, წყალმაც განსაკუთრებულად მიიღო და დამეშვენა. ებრუს მუშაობის დროს რომ მაკვირდებია, ხშირად მეუბნებიან, რომ ეს ყველაფერი ცოტათი ჯადოქრობას ჰგავს... მხატვარი ილუზიონისტს ემსგავსები, რადგან როცა წყალში ჩააცურებ ფურცელს, იქიდან რა ამოვა, წინასწარ არავინ იცის. ზუსტად ეს მომენტია ნინოს ებრუს განსაკუთრებული წყალზე ხატვა ნებისყოფას, თითების სისწრაფე

ტა, ამ კუთხითაც გაუზიაროს მსურველებს თავისი ცოდნა. მსურველებს შეუძლიათ ნინოს სახატვრო სტუდიაში დაეუფლონ წყალზე ხატვის ტექნიკას.

ჩვენ დავინტერესდით ამ შემოქმედებითი ტანდემით და ვესაუბრეთ ორივე მხატვარს ამ სიახლესა და სხვა საინტერესო საკითხებზე.

ბაჰარ აქდენიზი:
- თქვენს შემოქმედებაში დიდი ადგილი უჭირავს ანიმალისტურ უნარს, ალბათ, ცხოველები ძალიან გიყვართ.

- დიახ, ასეა. სახლში არაერთი მაწაწაა კატა და სხვა ცხოველებიც შევიფარე. ვცდილობ, ყოველთვის დავიცვა ისინი და მათი მეგობარი ვიყო.

- უმეტესად რა შთაგონებით ხოლმე ახალი ტილოს შექმნას?

- ხშირად ვხატავ ხეებს, რადგან, ვფიქრობ, რომ მათ ადამიანების ენაში. განსაკუთრებით მიყვარს ზეთისხილის ხატვა. ძალიან განვიცდი ბოლო წლებში ტყეებში მასობრივი ხანძრების მომრავლებას. მინდა, რომ ბუნებაში არასდროს არაფერი დაიწვას, ადამიანები უფრო მეტს ფიქრობდნენ ბუნებასა და ერთმანეთზე. იმედი, ოდესმე აღარ იქნება ომი ჩვენს სამყაროში.

- რას ნიშნავს თქვენთვის საქართველოში ჩამოსვლა და არის თუ არა ბათუმი თქვენი შთაგონების წყარო?

- ბათუმში უკვე მესამედ ჩამოვედი. აქ ხატვა ძალიან ემოციურია ჩემთვის, შემოყვარდა ქართული კულტურა და ამაში დიდი წვლილი მიუძღვის ჩემს მეგობარ მხატვარ ნინო გობოლიძისთვის. ვფიქრობ, რომ იგი ძალიან დიდი პატრიოტი და, ასევე, კოსმოპოლიტი. მისი ინსპირაცია ადამიანები სხვადასხ-